liberis spurijs deprehensis. Quibus diuulgatis ⁊ proditis raptim cuz simulacris ⁊ edibus excidebantur et crimina. Idolum. .ccxviij.

Iaz vero canopi quis enumeret lupsticiosa flagicia. vbi pretextu sacerdotalium litterarum. ita etenim appellant antiquas egiptiozuz litteras magice artis erat pene publica schola. quē cum velut fontē quendā atz oziginem demonum in tantū venerabantur pagani vt multo maioz celebzitas ibi q̄ apud alexandriam haberetur. Sed de hui⁹ quoqz monstri erroze cuiusmodi oziginē tradāt absurduz non erit paucis exponere. Ferunt aliqui caldeos ignē deū suuz circunferentes cum omniuz prouinciarum dijs habuisse cōflictuz. q̄ scilz qui vicissz hic esse deus ab omnibus crederetur reliquarum prouinciaz dij eris. auris. argenti ve. aut ligni aut lapidis. aut ex quacunqz materia constabant. que per ignem proculdubio corrumperētur ex q̄ ignis locis omnibus obtineret. Hec cū audissz canopi sacerdos callidū q̄dda excogitauit. Idrie fieri solent in egipti partibus fictiles vndiqz crebzis ⁊ minutis admodum foraminib⁹ patule. quib⁹ turbida aqua desudans defecatioz ac purioz redditur. Harum ille vnaz cera foraminibus obturatis. desuper etiam varijs colozibus pictam aqua repletaz statuit vt deum. ⁊ excisuz veteris simulacri q̄ menelai gubernatozis ferebatur caput desuper positum diligēter aptauit. Assunt post hec chaldei. initur ī conflictum circa idriam ignis accenditur. cera qua foramina obturata fuerant resoluit. fudante idria ignis extinguitur. sacerdotis fraude canopus chaldeorum victoz ostenditur. vnde ipsum canopi simulacruz pedibus pereziguis attracto collo ⁊ q̄si sugillato ventre tumido in modum idrie cum dozso tereti fozmatur. ⁊ ex hac persuasione velut de victoz omnium colebatur

Finit distinctio nona
Incipit distinctio decima

Incipit decima ⁊ vltima distictio Speculi exemplozum in qua habentur exempla que aut verissima relatione didici. aut in libzis teutonicis scripta inueni vel ipe facta cognoui. Verum vt pulcro atqz hierarchico ozdine a summis ad inferioza descēdamus. primo loco ea exēpla ponēda sunt que speciali quodaz intuitu ipsam diuinam naturam conspiciūt secundo que beatam virginem mariam concernunt. tertio ea narrabim⁹ que angelicam naturam consequuntur. quarto que ad ꝓbos virtuosos qz homines pertinent disserem⁹ q̄nto vero ⁊ infimo loco nō ab re ea locabimus que improbi atqz peruersi homines aut passi sūt aut fecerūt. qui ozdo facile patere poterit curiosus singula intuenti

Q. spiritus sanctus desperatū iuuenem ad spem venie sua benignitate erexit

Exemplum primum

Erant duo fratres veterini honestis satis ozti parētib⁹ q̄ cā discendaz litterarū missi ad studium parisiense. etū pa

rili voto ciuitatē intrauerant dispa
ri tū ⁊ nimis cōtraria via incedebāt
Nā iunior vtpote timens deū nego
tium ob quod ad studiuz venit dili
genti⁹ prosequēs litteris operaz da
bat. instabat lectioni. deuotioni ani
mū inclinabat. ⁊ ne sese aliena mali
cia ab ingenita probitate subuertēt
prauorū sodalicia vt pnicioſissimaz
salutis sue pestem studuit euitare. or
nabat morib⁹ pueriles annos etatē
virtute vincebat. Senior vero p ali
os tramites non tā incedens q̄ deui
ans velut erratica ouis p viciorum
anfract⁹ ferebatur. ⁊ dimisso studio
oblita qz causa ob quam et venerat
insolentibus quibusdam socijs iun
ctus nobile tempus lusibus deduce
bat. vacabat potibus. taxillis pater
nam substantiam distrahebat. ⁊ qō
his omnibus infelici⁹ erat vsqz adeo
femora sua meretricibus inclinabat
vt velut ingentem q̄ndam iacturaz
passus ingemeret si quauis occasiōe
vel vnum diem absqz fornicationis
crimine transegissz. Cunqz sic conti
nuata malicia miser plurimos dies
pageret crescereqz vehementius se
mel inchoata peruersitas. cepit im
proba iuuenis fama aerem ipm infi
cere puriorē. ⁊ ad omniū nares tam
horrendum quendam scelerum feto
rem ingerē. vt nō studentes mō sz eē
plebeia multitudo reprobā ei⁹ vitā
incipet ab horrere. Quod cū iunior
frater didicissz. semel. bis. ter. iterum
atqz iterum fratrē postulabat vt in
tuitu tremendi iudicij a tātis sceleri
bus animū reuocaret. Sz cū ille fer
reo quodā seu eneo pectore saluber
rima mniota indies refutaret nollet
qz finem dare tante miserie. iuuenis
zelo fraterne salutis accensus lachry
mat⁹ est dicens. Spernis germane
dulcissime spūm dei te nūc p me am
monentē ⁊ quasi ludū paruloꝝ qc
q̄d minat irrides. veniet veniet dies
illa ⁊ cito veniet. q̄ te spūsancto tam
obstinata mēte restitisse penitebit. Et
his dictis tristis abscessit. Interi tū
anxie satis petens dōm vt ipe duris
simum fratris animū ad penitētiam
emolliret. Dōs aūt q̄ non spernit vo
ta piorū nolens pijssimū iuuenis ani
mū tā acerbis tristitiaꝝ procellis di
utius agitari repētina ⁊ grauissima
infirmitate fratrē pcussum ad lectū
prostrauit. in quo cū iaceret ⁊ paui
da mente q̄ fecisset recoleret incepit
miser multitudine sceleru pressus ad
baratrū desperationis prouere. q̄
igitur nocte vidit virum quendam
veneranda tectū canicie. vultu deco
rum ⁊ fulgida stola vestitum sibi assi
stere seseqz seueri⁹ ituerī. Unde quia
sp presumit seua perturbata consciē
tia. animo ⁊ mente consternatus ce
pit toto corpore tremē. ⁊ territis lu
minibus in seniorem versis quisnam
essz qui intempeste noctis caligine
ad se terrendum venisset inquirere.
Et senior. ego sum inquit pater cele
stis qui te cum non esses creaui. qui
tabidis tuis membris vitam infudi.
qui animam potentijs ⁊ corpus sen
sibus illustraui. qui solem lunam ⁊ sy
dera ad tuum obsequium celis infi
xi. qui te nimia charitate diligēs vt
deserta malicia virtutibus animum
dares vt ageres pniam vt corrigēs
vitam frequenter ammonui. Sz nūc
eo q̄ obstinata mente monita salu
tis hactenus semper abieceris veni
ad te vt dicerez tibi q̄ sis filius mor
tis perpetue. Hac igitur responsione
confusum et graui sudore madentez
reliquit. Cunqz enim miser per totū
reliquum noctis et posteram diem

timens ac tremens illam horrendā
horā expectaret. q̄ ꝑm celestis patris
oraculū ad eterna fuēat supplicia me
atur⁹. ꝓxima nocte venit ad eum iu
uenis quidaꝫ vir priori vultu haud
multū dissimilis nudus corpore co
ronat⁹ sentibus. crucis grauissimaꝫ
trabē ferens in humeris. q̄ ꝑ laceruꝫ
vulneribus pectus abunde satis san
guineꝫ videbatur effundere. Hic cū
ꝓpius accessissꝫ ⁊ iuuenē vtrum ne se
agnosceret interrogassꝫ. respondit il
le. Non agnosco. sed meo iudicio il
li qui me hesterno vesperi mala de
nunciatione deterruit videris esse si
millimus. Et ille. non mireris inq̄t
me similē illi cum quo mihi est vna
dīnitas equalis gloria coeterna ma
iestas. Sum enim iesus christus fili
us dei qui humani generis miserat⁹
errores de celi sedibus in intemera
tum virginis vterum descendi. vnde
tanq̄ꝫ sponsus egressus de thalamo
vt te redimerem misero apparui mū
do. vbi post famem. sitim algorē. tan
dem captus sum. iudicatus suꝫ mor
te turpissima condemnatus suꝫ. Ue
rum quia tu infelix tantis beneficijs
te prebuisti immemorē. nūc veni ad
te vt te filiū mortis eterne pronunci
arem. Et his dictis profluentes e la
tere cruorem manu comprehensuꝫ ī
iuuenis vultum proiecit. Sume īq̄t
in confusionem preciosum sanguinē
qui ceteris in redemptioneꝫ effusus
est. ⁊ hec agens disparuit. Tunc iuue
nis omni vigore corporis ꝯmisso. ꝑ
dita spe obriguit. tremuit expalluit.
⁊ quo se ꝺ cetero verteret ignorauit
Misit tū nūcium ad fratrem suū. qui
cum venissꝫ vidissꝫ qꝫ flebilem satis
fratris effigiem concussis vehemēt
visceribus cū eiulatu plorauit. quo
modo inquiens taꝫ velociter expal
luit quondam illa facies decora. et
solitum robur fortissimi amisere la
certi? Quid tibi factum est frater mi
ꝙ me iam nunc illa miserabili fron
te deterres. quā paulo ante desidera
uerunt oculi inuisere puellaꝝ? Quo
abijt purpureus ille rubor genaruꝫ
tuarum. quem me reclamante velut
acerbum laqueum feminei pudoris
ante oculos ferebas concinentiuꝫ in
choro feminarum? Ubi sunt nunc il
li insolentissimi sodales tui. magistri
qui te totiens a meo latere rapuerūt
⁊ nunc in baratro tam vaste despe
rationis reliquerūt? Oportuerat cer
te frater mi saluberrima illa moni
ta me a quibus te paulo ante a ne
phandis operibus nitebar cohibere
non refelli. ne in hanc miseram iactu
ram florentis iuuente deuenires. Ui
de ergo nunc an me falsum vatem
acceperis cum te spirituisancto resti
tisse doliturum non tam dixi q̄ ꝓ
phetaui. Hic tamen mihi quid ꝙ cō
sternata facie ⁊ tremulis membris
tanto sudore madescis. Si aduersa
valitudo ī causa est forti animo esto
plures de grauioribus etiaꝫ infirmi
tatibus conualuerūt. Si te peccata
terrent. propone emendam. veniam
pete. dole non despera. Quippe est
clementissimus dominus omnipo
tens deus qui in puncto temporis
penitenti latroni non modo veniaꝫ
tribuit. quinetiam paradisum spo
spondit. Ad que verba paululum
erigens moribundum caput ⁊ om
nem rei geste narrans historiam. dā
nauit inquit me scelestum filium ce
lestis pater ihesus christ⁹ filius dei
cruore in meum vultum proiecto sā
guinem pro me effusum omnino ac
penitus perditum designauit. Quo
circa dulcis germane non valeo sub
tantis testibus damnationis mee. e
iam si sanguinem fleuero de salute

te presumere. stat nãq firma sup me
cterni iudicis censura. remedia peni
tentie vacillabunt. Tunc frater cum
ingenti fiducia. etsi te inqt pater cui
ascribitur veritas impenitentez ad
huc damnare visus sit. ⁊ filiꝰ dei cui
assignatur iudicij equitas te in puer
sa voluntate iacentem sanguinis sui
participatiõe indignũ ratus sit. nec
vel sic despanduz est illi cui tempus
datũ est penitẽdi. Adquiesce igitur
vel sero monitis meis ⁊ ꝓnões emẽ
dam scelerũ maculas pio lachryma
rum imbre deterge lugubri ore. pro
fundis suspirijs presbytero venturo
vulnera detege. quis scit si spiritꝰ san
ctus qui teste bernardo est benigni
tas dei. ⁊ idem ipe deus ita peniten
tẽ absoluat. His verbis fratris pau
lulũ consolatus iussit adesse presby
terum. Qui dum venissz totus in la
chrymas resolutꝰ cum tanto dolore
animi sui peccata q̃bus deũ offende
rat confessus est. vt interrumpẽtibꝰ
sermonẽ gemitibꝰ vix mentis conce
ptum valeret exprimẽ. vix lacerata
⁊ semirupta verba proferre. qua cõ
fessione rite celebrata. ⁊ sacra vnctio
ne. ⁊ participatione dominici corpo
ris munitus. tempꝰ quo ex hac vita
essz migraturus expectabat. Sequẽ
ti igitur nocte venit ad eũ aliꝰ q̃dam
vir prioribus non disparem habẽs
vultum fulgenti alba vestitꝰ. habẽs
in dextera scapula nineã q̃ndã colũ
bam. Is cum propius accessissz dul
ci quadam beniuolentia vultuz sere
nans clementes oculos in infernuz
contorsit. Qõ cum iuuenis aduertis
set tum ob veraz pñiaz. tũ etiã ob be
niuolẽtissimos vultꝰ ꝓsone apparen
tis animequior factus est. quis tu es
domine inquiẽs qui ad me venire
dignatus es. q̃q me tam pijs cõspe
ctibus consolari videris prioribꝰ vi
sionibꝰ pterritum? Et ille. Ego inqt
spũssanctus q̃ a patre filio q̃ proce
dens vniꝰ sum cuz ipis potentie. Et
idcirco nũc veni ad te vt nunciarem
tibi dimissa eẽ peca tua. ⁊ quiuz iter
patere ad regna celestia transituro.
Ad q̃ verba q̃i ex barathro despatio
nis resurgens ait. O pater pauperũ
o consolator merentium animoruz.
o omniũ miserorꝝ dulce refugiuz q̃d
est q̃d audio? Nuz patebũt celestes
value mihi quẽ pater ⁊ filiꝰ reũ mor
tis eẽ contestati sunt. cui pennes flã
mas minati sunt. a quo taz crebre q̃
impudenter offensi sunt? Num hac
mea exili pñia hoc terribile decretũ
incõmutabilis veritatis poterit im
mutari? Ad que spũssanctus respon
dit. Forti animo esto. nec de salute
vacilles. validos hz penitentia vera
lacertos. ipi terrifice maiestati vio
lentiam infert. vincit inuincibilem.
mutat incommutabilem. placat ira
scentem. Sed ne te diutius protra
ham. perseuerans in penitentia quã
cepisti dispone domui tue ⁊ virtuti
bꝰ q̃bꝰ potes interim thalamũ orna.
post triduum veniens ad te vt ani
mam tuam supra astra ferentes gau
dijs celestibus inuehamus. Et cum
his spiritus sanctus disparuit. iuue
nis post triduum obijt. ⁊ ad regna
celestia ob veram quaz habuit peni
tentiam felix migrauit.

Quomodo iudei corpus christi
in partes sciderunt ⁊ miraculosũ san
guinem de eodem corpore effude
runt. .ij.

Quanq̃ iam non loquatur pro
pheta. ⁊ pene cessasse videntur om
nia miracula dei. mundus q̃z ipe ca
rismatibus diuine clementie videa

atur orbatus. ne tñ piaꝝ atqꝫ simpli
ciũ mentiũ fides circa terrificũ sacra
mentũ corporis iesu xp̄i vacillet pa
riat qꝫ errores. etiã vsqꝫ in nostram
etatẽ memoriã fecit de⁹ mirabilium
suorũ circa escã quam dedit timenti
bus se. et vsqꝫ nunc taꝫ stupenda mi
randa qꝫ circa sacrosanctaꝫ euchari
stiã prodigia fulgent. vt etiã ꝑfidas
aĩas iudaice plebis sui fulgoris cla
ritate reuerberet. innataꝫ qꝫ hebreis
caliginez magis magis qꝫ discutiat
Sꝫ quia adhuc iacent in tenebris ꝓ
digia lucis. me scribente. ⁊ si non vni
uersa plura tñ proiecto longi⁹ mo-
dio supra candelabruꝫ omnib⁹ lucẽ
fusura locanda sunt. Et in primis d̄
his que circa venerabilẽ hostiam fa
cta sũt ĩ vvratislauia que teuthonice
breslou nũcupata est ⁊ in regione bo
hemie sita loquamur. In hac siq̄dez
ciuitate nescio qua necessitate ciues
compulsi ĩ illis quattuor temporib⁹
que post crucis venire solent solen-
nem satis processionẽ fieri statuerũt
in qua vt facilius offẽsos oculos di
uine maiestatis ad clementiam pro
uocarent corpus xp̄i iesu filij sui cui
pro reuerentia nihil negandu ꝫ arbi
trati sunt cũ debita veneratione por
tauerunt. Quod cum facerẽt ⁊ deuo
te plebes passim per loca in terram
proruerent ⁊ exilem hostiam ceu do
minũ deum vt erat adorarent. ꝑfidi
iudei qui forte in suis sinagogis la-
tescẽtes hoc viderant ceperunt inui
cem arridere. eousqꝫ scilꝫ processisse
xp̄ianam simplicitatem vt eam ip̄aꝫ
hostiam quã hi ip̄i christiani manu
confecerant. ignis flãma decoxerat.
ferrum egit in formam creatorez ce
li ⁊ terre maris qꝫ considerent. Vñ
inuicem cõicato consilio statuerunt
se non parcituros pecunie dũmodo
huius rei veritatem possent expiri.
Pertransitis igitur nõ multis dieb⁹
cum quodaꝫ vesperi fere vniuersi iu
dei prenominate ciuitatis in vnam
domum congesti essent celebrassent
qꝫ leta conuiuia. prebuit vinum peri
turis audaciam. ⁊ vocantes ad se cu
stodem in intempesta noctis caligi-
ne. erat eniꝫ hora noctis quasi vnde
cima. ecce inquiunt in hoc vno stat
huius quem cernis sacri conuentus
summa consilij vt expiri velim⁹ vtꝝ
illa hostia quam christiani adorant
deus sit. vtrũ quoqꝫ panis ille mate
ria re forma ⁊ natura reclamantib⁹
in carnem transiuit ⁊ sanguinem. q̄d
igitur dabimus tibi vt tu cui huius
hostie est ꝯmissa custodia nobis eaꝫ
tradas Stabat attonitus hac noua
petitiõe infelix custos ⁊ varijs cogi-
tationum procellis estuabat. Hinc
eum a nephãdo ꝯmertio retraxit ti
mor. illic attraxit auida numi execrã
da cupiditas. atꝫ sic estuans expectã
tibus iudeis protelabat responsum.
Dicit ergo ei. quid ageris frustra co
gitationum fluctibus ⁊ nobis ingra
tas moras ĩtexis. Si vis nobis tra
dere hostiam quam optamus. nõ te
id gratis acturuꝫ rere. quia triginta
aureos dabimus tibi. At custos au
diens se pro exili hostiola tanta ca-
pturũ breuissima consultatione cuꝫ
vxore prehabita. nam ⁊ ip̄am addu
xerat data manu infaustis emptori
bus cõmertium scelestuꝫ firmauit.
ea tñ lege promissa vt rem secretam
reseruarẽt. Placꝫ vniuersis prouida
viri cõditio. Unde misso cum custo
de vno ex eis qui hostiam ferret tri
ginta aureos tribuerũt Pergunt igi
tur ad ecclesiam simul. ⁊ referans ta
bernaculum alter iudas. dominum
deum ⁊ creatorez suum perfidis iu-

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

iudei manibus deferēdū assignauit. His itaq; patratis abijt custos in domū suam. sed iudeus cum ad eos q̄ se misissent intrassz eleuato in sublime corpore iesu xp̄i. hic est īquit panis ille quem xp̄iani in carnē trāsisse dicūt ⁊ sanguinē. Videam⁹ igit̄ nūc in eo quid lateat. Posita est itaq; mēsa imposita q; hostia quam blasphemauerūt. conspuerunt ⁊ incidentes cultris atq; lanceolis ꝑforauerūt. ⁊ sic rursum filium dei crucifixerunt. Cunq; hec cōtinuato furore ꝑagerent. fierent q; furēdo seuiores cepit exigue molis hostiola tam copiose cruorem sparsim ꝑ incisiones effundere vt per madentē sanguine mensam hostie portiones hac illacq; diffluerent. Quare perfida multitudo in clamorē concitata quidnam hoc essz obstupuit. Ad quorū clamorem diuino nutu vigiles q̄ custodiebant ciuitatē excitati iacto ꝑ fenestrarum rimas visu rem vt facta erat didicerant. quapropter in lachrimas resoluti insolitis clamoꝝ strepitib⁹ dormientes ciues excitabant. qui cū q̄d factū essz cognouissent vlulatu fletu gemitibus totā ciuitatem perturbabant. Assunt subito vexilla xp̄i cum crucibus. ⁊ accensis in breui nō paucis luminibus vt graui iniuria offēsum celi terre q; creatorem demulceret concinens cler⁹ procedit. Sz dū propius accessissent atz ip̄i vidissent regē glorie in proprio sanguine fluitare proiectis vexillis ⁊ crucib⁹ sese ꝑ prona in terram proijciūt. vbi cantibus eorū in gemitib⁹ cōmutatis o glorie vaste sacrariū inquiunt q̄s te tam grauiter vulnerauit? quis sāguinem tuū tam īmaniter fudit? quis te taz atrociter in partes dissecuit? Ve illis incestis manibus qui te generosum sanguinem mortaliū oculis videndum prebuerunt. Satius em̄ fuisset te sub tegumento sacramentaliū specierum lumine fidei q̄ corporalibus oculis intueri. Cunq; hec his q; similia saucij dolore dixissent surgentes a terra mensam ip̄am cuz corpore in sanguine profluente missis cantu fletibus ad ecclesiam detulerunt. Ubi cum debita veneratione collectis corporis partibus ⁊ congesto in vasculuz anguine mensā ip̄az in publico loco omnibus visendam suspendunt. Verum ne frustra claruissz tam insigne prodigium iudeorū qui hec viderant quidam quidez ad fidem conuersi sunt ⁊ sacri baptismatis vnda renati. Quidam vero ī sua ꝑfidia permanentes vsq; ad centum quinquaginta. si tamen me numer⁹ non fallat. flammis iniecti sunt ⁊ tragedie per se facte digna supplicia susceperūt. Atuero custos vt in nullo a magistri sui iude successibus deuiaret. exterrens populuz horrendis q̄busdam ac desperatione plenis clamoribus vna cum vxore sceleris cōscia laqueo suspensus interijt.

Quomodo diaboli qui ita facti sunt vt nullum verēntur diuina virtute compulsi sacramento corporis domini nostri iesu christi reuerentiā exhibuerunt.

Eo tempore quo triūphis .iij. clarus dux burgūdie philipp⁹ sicut ⁊ ceteras sue ditioni subiectas ꝓuincias comitatum hollandie non ambigua prouidentia amministrabat. circa alcmariam eiusdez comitatus famosum opidum in monasterio regulariū eilo vulgari vocabulo noīatū firmissima relatione didici ꝯtigis

se. Quod scz quodam tempore dum custos prefati monasterij i hora surgentis aurore fratres ad primas cõcinendas campane compulsu cõuocaret. audiuit post terguz numerose cuiusdam multitudinis strepitũ insonare. et cum scire cuperet q̃nam hi essent qui citra aliorũ hominũ psuetudinem morem q̃z ea hora ad suaz ecclesiã pmeassent. paululum in obliquũ reflexa ceruice. ne forte ĩdiscipliato intuitu intrantẽ in eccĩam plebem scandalizaret. vidit venire quẽdam procerum statura viruz nigra pendula qz tunica indutum. ⁊ scapulis more piccardico tumentib⁹ pilleum sublime in capite deferentem. habentem q̃z in pedib⁹ longissimis rostris calceos preminentes ⁊ familiãse subsequentem multam nimis. quẽ cum predictus custos aliquem principem ob ducis negotia exequenda ab haga comitis missum suspicatus est ⁊ officiũ inchoatuz impleuit. Sz dum compulsum campane diuti⁹ ꝓtelaret. pertesi demones. naz illi erãt quos viderat odiosam vocez subito per valuas chori cum fragore irrũpunt raptas sedes scamna qz confuso ordine in prostratum terrore monachum iaciunt. Quo facto comprehensam monstrantiã in qua xp̃i corpus summa veneratione dignũ resedit. manib⁹ violenter contra inuicez pressis ceu fluidaz glebã infra supra qz vsq̃z ad corp⁹ iesu xp̃i indigni⁹ cõpresserunt. Corpus tũ ipsum in cui⁹ honore omne genu flectendum est. quod etiam barathra tremũt intactũ inuiolatũq̃z reliquerunt. ⁊ sic aquilonari chori vitro ita vt nec reliquie quidem remanerent secum sumpto cum ingenti tumultu tota illa demonum multitudo versus feruidum tẽpestatibus mare ferebatur. At vt vesani furoris sui vbi qz insignia remanerent totum illud vsq̃z ad mare ab ecclesia iter tragedijs replet. Siquidem hic euulsam radicitus arborez strauit. illic pẽdulis frondiũ lacinijs ⁊ vi fractis ramis salicem reliquit. hic prodiga lactis vacca repentina clade ꝓcussa est. illic pascens equus interc luso dentibus gramine terre relisus occisus est. vbiq̃z praue maiestatis insignia relinquebãt. Custos vero diuino presidio sensibus reditus vsq̃z hodie. nisi me fallat opinio mirandum orbi prodigium volentibus audire denunciat. Patet ex hoc crudeli facto quanto odio maligni spiritus flagrẽt aduersus genus humanũ quorum totus conatus ẽ genus humanum secum perdere. vt cũ ipsi miseri sint miserie socios q̃z plurimos habere possint cuz iuxta vulgatum prouerbium. Solatiũ sit miseris socium habere in penis. Quippe qui mali sunt ⁊ tanta malicia pleni vt a malis inferẽdis abstinere nõ possint. Quomodo enim ignis q̃ calidus est non potest non calefacere id cui admotus fuerit. et quomodo sol qui lucid⁹ est imo fons luminis non potest non illuminare aerez cui presto est. Ita etiam maligni spirit⁹ a malo faciendo cessare non possũt nisi diuina bonitas eos seruire prohibeat.

Quomodo quidam a demone ꝓcussus virtute venerabilis sacramenti miraculose sanatus est .xiij.

Sunt iã ni fallor elapsi nouez anni q̃ quidã vir in villa non longe a traiecto iferiori sita vesperi duz sol vergeret ad occasũ q̃ppiã factur⁹ sol⁹ egrederet in proximã domui siluam

vbi cum esset nescio quo iudicio dei venit quidam gigantee magnitudinis vir terribilem habens vultū. Is pugno percussum sub genibus virū eiulantem altius ⁊ auxiliū inclamantem prostrauit abijt nusq̄ comparuit. Quo facto familia dom⁹ ad flebilem viri clamorem perterrita surgit ac ingrediens siluam virum querit ⁊ inuenit. Cunq̄ pallidum vultu pdita voce ⁊ versis horrendius luminibus videret iacentem. quoniā mortalia se deseruere presidia. ad sanctorū auxilia recurrerunt. Percussum igit̄ iacentem q̄ virum ad sanctum geronem qui in egmundia vsq̄ in presēs miraculis claret cum sufficienti oblatione deferendum deuouerūt. quo voto nō ābiguis spe fide ⁊ charitate fulo vir etsi mēbrorū virib⁹ destitutū loquentem tamen ⁊ sua infortunia enarrantem ad domum baiularunt. donec ordinatis his que ad viā necessaria erāt paucis diebus intercurrentibus ad prenominatum sanctū inualidum virum deueherent. Cūq̄ ptransita posita q̄ arrepti itineris non modica portione amsterdāmis hollandie partium non incognitam ciuitatē venissent vsq̄ adeo languor inualuit vt ceu celerius moriturum hominem quoniam aliud congruētius in tali necessitate hospitiū non apparuit ad hospitale cogerent deferre. vbi cum fere per sex septem vel ebdomadas mortis imperia anxius expectaret quadā nocte pulcerrimā vultu ⁊ fulgenti stola vestitam virginem aureum diadema in capite pferentem sibi assistere vidit. ⁊ ex clemēti pijssime virginis aspectu sumēs audaciā. quenam es tu inquit pulcerrima mulierum que non verita pauperrimi hominis miseram sortem huc ītrare dignā es. pſertim cum vultu īcessu habitu omniū mortaliū decorem felix deuiceris? Ad que virgo. ego sum īquit illa humilima feminarum. miserorum forte refugium. cui⁹ dominus humilitatem respiciens īuiolato pudore matrez dei constituit. ⁊ huc nunc veni ad te vt dicerem tibi q̄ si sanitatē recipere placet te ad sanctum locū ferri precipias vbi circūductus per venerabile sacramēti insigne tabernaculum celeri⁹ amissum robur ⁊ fractas vires recipies. Et his dictis se in celum virgo recepit. At vir mane facto aduocatam ad se mulierem cui infirmorum custodia incūbebat petit vt se indutuz vestibus ad sanctum locum celerius deportaret. Miratur illa ad petitionem insolitam ⁊ anhelantem virum mortiq̄ proximum vel paululū molestare pauescit. Ammonuit igit̄ euz vt a nocitura sibi postulatione desistens. domino vt animaz citius abituram in celū deueheret supplicaret. Sed cū ille quid vidissz audisset q̄z femine intimasz ⁊ ipa rem a deo agi perciperet aliorū freta auxlio viruz vt petijt ad sanctum locum. sic enim nominabatur ecclesia illa vbi venerabile sacramentum pre ceteris locis sue diuinitatis potentiam demōstrauit deferebat. Vbi cum eum vt didicerat circa tabernaculum semel bis ter duxissent in girum quolibet circuitu adauctus viribus tandem integre sanitatis beneficium reportauit. ⁊ his qui se illuc detulissent agilior. exultans ⁊ laudans deum peregrinationem ad sanctum geronez vt vouerat adimpleuit

De virtute venerabilis sacramenti ouis a lupo rapta miraculose liberatur.

Erat in monasterio quodaz v. deuotus quidam laic⁹ pastor ouiū

simplex et tinens dñm deum. Is cuz quadam vice post perceptionē corporis iesu xp̄i circa custodiā ouiū suarum solicitus custos assisteret vidit subito venientē e silua lupū q̄ raptā egrege morditus ouē deuehens viā qua venit recurrit. Quod cū laicus frater grauiter ferret cū sūma cōpassione oculos in celū iaciens. o. xp̄e inquit pastor bone. o tollens pctā mūdi agne dei quē hodie ī cibū sumpsi hanc captiuā ouiculā tibi ꝯmēdo tu serua ꝯmissam Nā ego eam raptam videre possū iuuare nō possū. Mirares hac orōne fusa edacissimū anīal nec auiditate cibi nec ingluuie sui ad hoc induci potuit vt ouē tali tutori ꝯmissam aut lederet aut voraret Illesam igit̄ inuiolatāq; reiecit. Quam pastor ingenti gratiaꝝ actione deo refusa gregi restituit. et recens gestū miraculū patribus enarrauit.

Quod beata virgo tētatū spiritu fornicationis fratrē a tentatione liberauit.

Sextum.

Erat quidam presbyter deo multum deuotus et naturali quodā castitatis dono refulgens ordinis cruciferoꝝ. cuius etsi mihi nomē nō incognitum est. nec incerta habitatio. subticere tñ vtrūq; volui. ne aut ipsi pudorē. nam verecund⁹ est. aut mihi adulationis notā infigerē. Is cuz a primordijs florentis iuuente fere vsz ad tricesimū annū vel nullos omnino ob ingēitam castitatē. aut admodū paucos carnaliū tentationū est⁹ ꝑsensisset. nescio qua demonis īuidia actum sit vt in ꝓuectiori etate tā grauib⁹ tentationū carnaliū fluctib⁹ inciꝑet agitari. vt de ꝑiculo castitatis hesitans grauiter trepidaret Cunq; demon īmundas cogitationes diu noctuq; ingereret ⁊ predictus frater profundus suspirijs prodigl. lachrymis et sanctissimis precib⁹ ambigua satis victoria recertaret. tandē ad reginā virginē mariā spei sue anchorā fixit. ipsamq; adiutricē sub tā acerba certaminis mole sibi fieri postulauit Verum dū illa nō acceleraret p̄sidiū sz texerat moras anxie repugnāti vidit quadā vice in altari coraz quo se in orationem ꝓstrauit virginis marie et beate ghertrudis imagines vl' sculptas nescio vel pictas Sed cū reginam celi aureo diademate renitentē et beataz ghertrudē humiliori velo tectā cōspiceret. vt videlicet imparile meritū dispar habitus denotaēt colūbina simplicitate plenus in hūc modum cepit ꝑorare Nō debueras virgo maria benedicta me crebri⁹ te inuocantem hacten⁹ ꝓtraxisse. ⁊ huc usq; in tuis castris militāti diu sepeq; optata negasse presidia. cum te et vulgatū nomē miseroꝝ adiutricē. et regiū diadema virginū principem signent Verum nunc qꝛ graui⁹ seuiēte hoste in me video ꝑiclitari castra pudoris. et bellū impar virib⁹ meis impositū cerno. atq; ex hoc conijcio hosti in ꝓximo cessura trophea. eo vsq; noueris rem ꝓcessisse vt hodie felix virgo regium diadema aut retineas aut amittas. Si iuueris fessuz manebit tibi. si vero vl' adhuc p̄cantē spreueris. detracta sublimi de vertice corona gertrudis virginis caput ornabo At ipsa cū se viderit per me hoc honore p̄uentā. tantis beneficijs nō ingrata a turpibus cogitationū ꝓcellis me liberum atq; securū efficiet O deus quid non facit innocētis hominis sancta simplicitas? Mox enim vt his verbis genitricem dei et reginam celi conueuisset. ipsa quasi tanti honoris fastigio nolens priuari mi-

nantem sibi fratrem ab hmōi tentati
one tam potenter eripuit. vt post il-
lam horā vsq; in presens temp⁹ dica
tur carnaliū tentationū fluctib⁹ non
quassari. sed de tūc accepta puritate
nunc quoq; letatur.

Qd beata virgo maria negligenti
solita suffragia amplexū denegauit.

Septimum.

In monasterio regulariuz prope
swollis vulgari noīne mons sancte
agnetis nominato erat quidā mona
chus dictus thomas chempis. quem
nedū sanctissima atq; innocentissima
vita religiosum. verumetiā deuotissi
ma scripta reddidē famosum. Is cū
iuuenis esset et dauētrie scholas fre
quentaret deuoti viri magistri florē-
tij qui ꝯgregationi que illic est nomē
imposuit regimini se subiecit. atz eaz
deuotionē quā in ꝓuectori etate co
piose abundeq; scribens effudit puer
imbibit Habuit em̄ deuotus puer in
ter cetera pie deuotōnis sue exercitia
etiā illaz ꝯsuetudinē vt dietim capta
hora certas orationes atz suffragia
de beata virgine maria quasi diurnā
pensionem exsolueret. nam diligebat
eam. et vehementer amore sibi iunge
bat̄ Verum qz instabilis et nutabun-
da est puerilis deuotio cepit et in eo
laxioribus velis pia hec consuetudo
nauigare Pede tentim igitur solitas
orationes atz suffragia prīo ad vnā
diem. dehinc ad duos aut tres. de-
mum ad quatuor tandē ad integraz
septimanā neglexit. ⁊ qd magis dolē
dum est postremo vniuersa postpo-
suit. Quod dum ageret visum est sibi
in visione nocturna quasi staret in a-
trio predicti magistri florētij vbi dū
vna cum alijs scholaribus qui illuc
confluebant ad audiendum diuinuz
verbum auidas aures ad ea que di-
cebantur inclinaret. conspexit in nu
bibus celi desuper venientem domi
nam mundi. que dum facie decora et
fulgenti habitu ad predictū atrium
descendisset circuiuit fratres qui illic
verbum dei audientibus loquebant̄.
et nunc hūc nunc illum amorosissime
amplexata. gratias videbat̄ eis refū
dere ꝙ tam pijs ammotionib⁹ sata-
gere viderent̄ ne precium sanguinis
dulcissimi filij sui in illis iuuenib⁹ de
periret At adolescēs hec intuens et
videns virginem in mulierib⁹ bene
dictam ruere in amplexus fratrū di
centium. ardens et estuans liquescēs
et sperans stabat. et in ipsum amoro
sum lumē firmius detorquens intra
semetipsum dicebat. Paululum expe
ctabo et cum felix virgo charitatis
insignia ceteris sufficienter ostēderit
tunc etiam et mihi. qui eam etsi non
digno saltem possibili amore ꝓsecu
tus sum. habebit amplexum charita
tis offerre. Sed heu quia sepe in con
trarium vadunt spes firme mortaliū
iuuenis osculū sperabat dulce pign⁹
amoris. sed verbum aspere increpati
onis accepit. Siquidem virgo bea-
ta postea quā singulos qui pijs am
monitionib⁹ florentē cōfluentiū scho
lariū etatē ad meliora ꝓuehebāt dul
cibus amplexibus demulsisset venit
tandem ad predictum adolescentem
⁊ serioribus luminibus eum aspiciēs
frustra inquit amplexum petis sācti
amoris hostis acerbe qui exosa ami
cicie negligentia malo consule fret⁹.
debitam atq; solitam mihi pensionē
flammantium precum nō soluis Si-
quidem vbi nunc sunt consuete p̄ces
tue? Quo solite orationes auolarūt
Ubi mixta suspirijs pia suffragia?
Nonne refriguit in te charitas. tor-
puit amor. deuotio quōdam habita
vacillauit? Et nūc tu quasi nihil pec
catum sit stas et audaci frōte ample

xum manes. qui argui magis merui
sti. Et indignabunda vultū auertēs
abi inquit abi a me. qꝛ amplexibus
meis indignus censeberis qui tam fa
cilem precem amate soluere neglexi
sti. atq; sic iustis increpationibus la
ceratum relinquēs. celis refusa dispa
ruit. Ceterum iuuenis post visionez
euigilans discutit conscientiam. inue
nit culpam. proponit emendā. Et ne
de cetero virginis beate frustraret
amplexib⁹ neglecta dimissaq; suffra
gia ita legēda rearripuit. vt vsq; in
finez vite sue nullo ea die auserit po
stergare O felix reprehēsio que cor
rexit errorē. que amoris federa pau
lulum dirupta resarcijt. que negligē
tie neuum excussit.

Quod isdem frater thomas ꝑ be
nedicta nomina iesus xp̄s et angeli
cam salutatōnem se terrentem demo
nem prefugauit.

Octauum.

Cum quadam vice predictuz fra
trem thomam demon vellet deterrē
nocte in teterrima horrēdaq; forma
eidem appuit quem cum frater tho
mas lecto appropinquare vidisset.
intremuit primum ad larualem intui
tum et quid contra tam horrendi ho
stis insidias auxilij sumēt ignorauit.
Tandem diuino spiritu instigat⁹ an
gelicam cepit salutationem tremula
voce. nam vehemēter extimuit q̄ me
lius potuit personare. Sed diabol⁹
quasi nihil ad hanc salutatōnem mo
tus magis magisq; trepido cepit ꝓ
ximare. quousq; monachus in saluta
tione predicta eousq; ꝑnenissz. vt do
minus noster iesus xp̄us amen accla
maret. Quod terrificum nomen vbi
demon audiuit quasi horrendo quo
dam tonitruo pauefactus vultū ver
tit et q̄ citissime potuit clamātis vo
cem aufugit Uidēs igitur frater tho
mas ad tāti nomīs virtutem demo
nem stare nō posse. audacius caput
pauidum erexit. et repetitis vicibus
benedictum nomen iesus xp̄s post fu
gientem hostem inclamauit. et quo
ipse clamabat fortius eo vehementi
us teter spiritus fugiebat Quod vbi
cognouit r̄ligiosus vir gratias agēs
domino deo dixit apud se. Si hoc
sanctissimo nomine tam facile possū
aduerse potestatis vires infringere
de cetero nolo vt hacten⁹ feci. vel de
monum machinamenta timere. vel
sub eorum q̄uis horrendis minis fi
de vacillante trepidare.

Quod angelus domini iuuenem
quendam eo q̄ prauis socijs se iun
xisset data alapa correxit.

Nonum

Zwollis oppiduz insigne traiectē
sis diocesis est. vbi quod dicturus sū
firma didici relatione cōtigisse Erat
ibi sicut et in ceteris scholis nō argu
enda consuetudo vt scholaribus ibi
dem frequentantibus vno vl' duob⁹
diebus in septimana cōcederetur de
centibus ludis tensum studendi rigo
rem paululum relaxare. ne si nimium
iuueniles animos indefessa studiosi
tate lacesserent. aut schole fastidium
aut sensuum ꝑturbata ratione incur
rerent detrimentū. Nam sicut dura
tas trabes si nimium flexeris frāges
sic tenera adolescētum ingenia si im
moderato rigore grauaueris p̄mes.
Pressa enim in sublime ferri non pos
sunt Modus tamen s̄m quintilianū
in huiusmodi remissionibus ille s̄uā
dus est. ne aut odium studiorum fa
ciant negate. aut ocij consuetudinem
nimie. Quidam igitur eiusdem oppi
di scholares hac sua congestione vti
volentes eo pacto lusuri campos in
trauerūt. vt hi qui ludentes amitte
rent bibendam illo vespere ceruisiaz

soli soluerēt suosq; victores ab expo
sitione tutarent. Cunq; huiuscemōi
lusibus diem duxissent in vesperum
ac sufficiente symbolo facto remean
dum viderent. vnus ex illis qui eoꝝ
signifer atq; dux adinsolētiam vide
batur. quoniam inquit sufficiens sim
bolum lusuum indicio factū est abū
dabatq; pecunia hoc vesperi in poti
bus consumenda. nunc quia vrgenti
bus tenebris est oppidum repeten
dum. vl' semel adhuc ea lege ludam⁹
vt quisquis nostrum victor extiterit
quodcūq; libuerit eo pacto alijs im
peret vt qui imperantis iussa implē
contempserit. vnus et solus future ce
ne soluat impendia. atq; sic lucrata
hactenus pecunia in aliud temp⁹ re
seruetur Placet omnibus concepta
propositaq; inuentio. et reparato lu
do quisq; vt sic precipere ceteris lice
at arte atq; industria qua potest ela
borat. Veruz quia frequenter felicio
ra fata prauis arrident. soleatq; im
probos comitari fortuna fecundior.
is qui omnibus nequior erat iuuan
te victoria preceptor effectus est Vn̄
solenni celebriq; cena completa cun
ctis imperat se sequātur. Quo impe
rato surgit nequam a cena. exit idem
precedit ceteri ignari ꝛnescij quo itu
ruz sceleris ducere subsequunt̄. Heu
res nephanda. Ingreditur lupanar
infaustus lupus. et postq̄ completa
libidine exisset vt similiter vicissim
omnes facerēt sub penalis pacti eua
sione turpis belua imperauit. Pa
rent omnes nephando precepto et
libenti animo. nam libidine estuabāt
quod agere iussi sunt adimplerunt.
Vnus tamen ex eis quem nedum for
ma corporea. que in eo elegātissima
erat. decorum effecit. verumetiaz ꝓ
bitas et honestas necnon et virgine
us quidam rubor pulchris reddide
rat pulchriorē. ad exitiale preceptuz
exhorrēs pallentibus genis intremu
it. petijt sodales vt liber sibi prebere
tur egressus. maxime quia hactenus
seruasset inuiolata castra pudoris.
firmassz q; animo se vita potius quā
virginitatem ꝑditurū His adolescē
tis verbis non ꝯpuncti sed prouoca
ti sodales. vi abstractū e collo pallio
lum tenent. nec se illud reddituros af
firmant. nisi expectātis se femine am
plexibus iungeretur. Num tu inqui
unt seruata castimonia vnus et sol⁹
nostram omnium luxuriam irrideb⁹?
Tum iuuenis vt obstinatam sodaliū
malitiam vidit. non ignarus consilij
letos atq; festiuos reinduit vultus.
et lacerū dolorib⁹ animuz serena frō
te dissimulans. si omno inquit libet
me vestris amplexibus habere ꝯsor
tem. valeat nunc felix virginitas et
cum id tempus exegerit memorez se
faciat ꝙ hactenus cum summa vene
ratōne in meis sit laribus hospitata
Et cum hec dixisset rapido cursu se
ad cubile meretricis quasi cōcubitu
rus ingessit. in cuius limine cum in
troiturus consisteret versa in terguz
fronte vt minus notaretur sodalib⁹
inclamauit. Num solis virginibus
celi patebunt. et non etiam post adul
teria dauid et plures alij regna me
ruere mansura? Ad hec sodales in ca
sum concitati plausum fecerūt. Ipse
tamen anxie satis in intimis cordis
sui penetralibus dominum nostrum
iesum christum precabatur ne caueā
scorti. naufragum videlicet pelagus
virginei pudoris ingressus castitatis.
dispendia pateretur Atq; sic introi
ens firmatis sollicitius forium seris
ne quid cuz femina loqueretur expe
pectantes pre ianuis sodales rescirēt
et gestientem in suos amplexus femi
nam paululū declinans huiuscemōi

verbis affatur Quoniam nō ignoro infelix soror q̃ te in hanc miseram infamemq̃ vitam non tam pudicitie odium.q̃ capiēde pecunie amor ēns miserit.ausus sum introire ad te. et nunc amoris arbitris colloqui, tibi tecū tamen longe sit anima mea vt cum in pudicicie vastū periculum velim quicquam peruersi agere vl'virginitatem meaz quā gratia dei vsqz ad mortem imolatam tuebor tuis aliarum ve feminarum amplexibus constuprare. Quia igit me ad te nō tam lasciuia inuexit quam compulit temerata malis praua societas. redimere malo quam violare pudorem. Interim apertis marsubijs non contemnendi valoris argenteum nūmū protulit.quem femine tribuens ait. Sume hunc numum et secretum habe.nulliqz pandas q̃ saluis virginitatis sigill'abs te hac hora secesserim alioquin si sodalibus res hec innotesceret se in mea damna armarent. Accepit nummum prostituta femīa et videns pudicam iuuenis verecundamqz effigiem ammirata est vehementer.adolescentem tenerum annis tanta morum honestate et verborū grauitate stare conspicuum.vt nec in eam nec in quamlibz polluti cubilis partem pudicum lumen disiecit. Ūn adhortata eum ne a propositi sui puritate decideret se rem secretam retēturam spopondit.et in pace abire p̄cepit. At iuuenis cū ad socios expectantes redijsset.et post insolentes discursus et varios platearum circuit' tempus profunde noctis quiescēdū preciperet ab eis diuisus ad proprīa cōmeauit. Verū quia indecens fuerat tante probitati tam improbis sodalibus sui prebere consortium.non est passus pijssimus deus qui semper quos diligit arguit et castigat hanc offensam impune pretergredi.sed tā q̃ benignissimus pastor balantī. ouicule sue hoc modo emendauit errorē Gradiebatur solus per viam vt iret domum haud parum in semetipso ammirans.q̃ potuisset illam metuēde leene caueam illesus intactus q̃ euadere. Cunqz talia memorans girato in obliquum gradu in alium vicum diuertisset qui recto itinere ad suum hospitium dirigebat.subito vidit ante se per horrende noctis caliginem personam quandam cuius virilis facies.nam vir videbatur micātium astorum lumen reuincens inuisa plateam luce perfudit. Qui appropians extra manu tanto ictus impetu in maxillam iuuenis palmaz fixit vt vi verberis in terram relisus palpitaret dicens Vel hoc verbere doctus prauе sodalitatis virulenta contagia vereare At iuuenis cum post breuissimam horaz casus sui resurgeret visurus quisnam ipsum tam violenta alapa consternasz nullum preter se circa se vidit. qua ex re angelū suum fuisse qui diuino imperio ipsū de errore commisso corrigeret non ambigua estimatione arbitratus.ad hospitium alacer repedauit non minus de p̄digiosa ⁊ profutura sibi correctione gauisus quam de verberis acerbitate solicitus Ceterum ne fantasticum aliquid circa se p̄tigisse iuuenis crederet.⁊ somnio se magis deceptum esse quam re gesta instructuz esse putaret.diuina dispensatione factum est q̃ per plures dies cesa maxilla in tantum distensa pelle tumuerit.vt ad aliquot dies in publicum procedere tanta genarum disparilitate veretur. O felix iusti rigoris et e celsissimis celis missa censura. que dū vnius errorem digno verbere cecidisti.euidens dedisti documentum po

steris. quantum deo angelisq; displi
ceat insontem adolescentum etatem
insolentibus sodalibus commisceri.
Sed nunc in fine exempli quibus te
verbis digne lacerem nescio sceleste
preceptor. qui dum preuia conuenti
one et penali pacto noueras omnes
sodales preceptis tuis parituros et
non ausuros tua violare imperia. q̄-
re non iubendo docuisti. florentis iu
uentutis dignissimaz indolem virtu
tibus animum dare inuiolata serua
re castra pudoris. et diuinis magis
q̄ tuis iussis corda inflectere. nisi q̄ a
magistro diabolo idcirco iubereris
tam inauditum ludum effingere. vt
te sodalesq; tuos seu⁹ parricidia stu
prata virginitate perimeres. Sed ex
pecta paulisper et videbis tu tuiq; se
quaces q̄ metuendus iudex egre p-
tulerit animas rosea sanguinis sui ef
fusione redemptas tuis iussis exem
plis et consilijs perijsse.

Quomodo quidam magister pa
risiensis scientie sue titulos negligēs
ad humillima se officia inclinauit

Decimum.

Posteaq̄ magistri gerardi nomi
ne et re magni industria atz consilio
monasterium regularium canonico
rum in diocesi traiectēsi nomine wī-
desim in toto orbe famosum fundati
onis sue rudimenta iactasset. atq; in
eo viri diuino spiritu feruentes sub
optima disciplina latescerent. baiula
fama eos glorificante. nonnulli par-
tarum rerum diuitijs abundantes in
seculo eductis imo violentis precib⁹
raptis ex p̄fato monasterio prioribꝰ
in diuersis locis eiusdez ordinis clau
stra ea lege fundauerunt. vt tam scā
atz iam recens plantata vinea diffu-
sis quaqua versum palmitib⁹ arentē
senio orbem felici ebrietate infunde-
rent Inter que et illud monasteriuz
non bassam regularis obseruantie se
dem accepit quod nō longe ab oppi
do noerthorēsi felicia sua septa loca
uit et nunc diues virtutibus religio
ne et sanctitate conspicuum felix ger
men fecunde deuotionis longe late
q; dispergit. In quo id qd̄ dictur⁹
sum firmissima didici relatione con
tigisse Siquidem idem monasteriuz
quidem nō infime fame magister no
mine heinricus de louanio qui quō-
dam regimen scholariū louanij non
segniter administrabat. nam vniuer
sale studium tunc ibi non viguit xp̄o
militaturus ingressus. instantia qua
debuit locum postulauit At fratres
qui columne videbantur ⁊ quorū in
acceptandis spiritualis militie tyrōi
bus fuerant vota requirenda postea
q̄ persone dignitatem. genus. officiū
patriam et robur inualidum resciuis
sent. coīcato inuicem consilio talia si
miliaq; postulanti rñsa tribuerunt.
Tametsi tuum feruidum pectus ⁊ sā
ctissimam voluntatem nō sufficiam⁹
debita ammiratione prosequi vene-
rande magister. quibus nō expauisti
post tantam vite libertatem et p̄cla
rum officiū extra fines natiue patrie
hos inualidos lacertos ⁊ imbecillez
corporis molem huic nostre pauper
tati committere. et laboribus tuis vi
ribus incompetentibus commendaē
tibi tamen nobisq; consulimus vt in
tua patria vbi monasterioꝝ copiosa
multitudo est et ordinum non contē
nenda diuersitas tuum velis ꝓpositū
consūmare. qz vt ipse videre potes
imbecillitas tua chori nostri grauissi
mam stationem. qui etiam robustos
quosq; viros lacessit non valebit suf
ferre. nec dignitas tua ad alia queq;
abiecta officia que laicos magis q̄

litteratos decent patitur inclinare. His similibus q̄ verbis ꝓposuerunt viro rigorem ordinis spiritualis vite arduum iter. et ꝓprij corpis inualidas vires. gradū magisterij. obedientie iugum assuet. libertati durissimū Sed venerandus magister igne spiritussancti inflāmatus ad hec nihil territus coram omnib⁹ in terram ꝓruens ait. Ego ad seruiendū dño veni. veni ad ꝓmerendū regna celestia idcirco nec labor mihi acerbus erit. nec indigna gradui meo causabor officia. neq̄ tediosa impēcia suspicabor ꝑ que id quod desiderat anima mea qñq̄ promerear regnuz accipe. Hac ꝯstanti responsione edificati fratres iusserūt virum hospitium recipi donec maturius deliberati quid de eo fiendum esset decernerent. Interim vir dei anxie satis dñm ac benedictā matrem eius precabat̄ vt saluti sue ꝓfuturum ꝯsilium patribus inspirarent et sibi in sancto suo ꝓposito stabilē voluntatē concederēt. Verū q̄ diues in misericordia deus nō patit̄ suam munificentissimā largitatē auaris licet desiderijs sanctoꝝ superari. grandi oraculo ac manifesta visione nouelli militis sui preces hoc modo effectui mancipare curauit Erat eo tpe quo ista agebantur quidaz inter fratres cuius in acceptandis nouiciis non contemnenda habebatur auctoritas Is postq̄ culcitre sue fatigata vigilijs ac laboribus membra collisisset. circumfusam circa se ingēti lumine virginem vidit audiuitq̄ dicentem Dic confratrib⁹ tuis ne virū hunc qui apud vos degit et cohabitādi vobis locū flagitat ausint repellere. q̄ dñs cum illo est et spiritussanctus requiescit ī eo. Ad quā ille. Que es tu o pulcherrima mulierū q̄ tanta maiestate hec imperas? At illa Virgo maria sum singularissima huius monasterij patrona Quapropter celerius que dixi fratribus pande ⁊ sūmope caue ne vel vnum iota horum que imperaui decideris Cunq̄ post hec verba se regina celi in celos recepisset et frater significasset audita visaq̄ conuentui. tante virginis instantias admirati virū cum sūma charitate amplexi sunt et ad probaz more eis solito receperunt. At ipse nō immemor q̄ idcirco mundū patriā res se suosq̄ reliquerit. vt in omni humilitate et labore domino ī suis castris militaret. statim vt se intellexisset fratribus annumeratum scientie sue sb̄limes titulos execratus. subulci officium cum sūma instantia sibi ꝯmitti postulauit. vt qui eoten⁹ iuuenū magister informator ac ductor fuerat felici vt sibi videbat̄ ꝯmutatiōe scrophaꝝ atq̄ porcoꝝ ductorq̄ crearet̄ Fratres itaq̄ licet eum rem suo statui et tante sciētie indebitā petere nō ambigerent. victi tñ importunitate viri nō facili ammiratione ad tantā humilitatem attoniti petitū officiuz ꝯmiserunt. fauebant tamen sibi vt p̄ ceteris laici. intra quoꝝ numeruz sortem accepit in refectorio mōachorū cibum capet at solatso latinaꝝ lectionum que sub refectiōis tempore legebant̄ frueret̄. ea tamen lege premissa vt primū q̄ refectorium comesurus intraret. indutus decentiori veste se fetidi olidiq̄ teristri quo in porcorum caueis vti solebat induuijs spoliaret. ne scilicet turpi odoꝝ fragrantia teneriores ad nauseam ꝓuocaret Quis calamus scribet? Que lingua dicet? Quis vel verboꝝ vastissimus ordo discutiet cuz quanta alacritate gaudio industria excellentissim⁹ magister iste exosum etiam rusticis. qui non nisi despectissimos subulcos sta

tuunt. officium ministrauerit atz per plures annos ꝯpleuerit? Verumne pristine dignitatis obliuio iaz nacti officij contentū tolerabiliorē faceret ac ꝑinde premij pond⁹ minueret. tale vir industrius remediū adinuenit. Distincta loca quēadmodū in schol' habere solitus erat inter adolescentū greges etiaz in porcoꝝ caueis fecit. In quorum vnū dū pēdulis aurib⁹ informes minaret sues in alterū porcellos cogeret marcidos. strictoqz in tertium locū flagello ageret aruina formosos. quid agebat fortissim⁹ miles nisi vt pristini et sequentis statuū ꝯpatione pre oculis habita iugi controuersia feruentē in bellū aīm ꝯcitaret. vt qz sic aucta victorijs pugna victrici anime illustriora ꝓuideret trophea Ceterū sicut nec tenebrosa nox micantiū astroꝝ lumen. nec auri fulgorem tetrior terra fedare potest. sic nec indignioris officij licet obstruse cauerne huius venerādi magistri dignitatem valuerūt ꝯtegere Siq̄dez nō fratres mō quib⁹ indies virtutuz eius insignia clarius clariusqz claruerunt eum venerati sunt. verumetiam seculares viri celebri eius fama succensi in dubijs consciētiaꝝ suaꝝ causis eius ꝯsilia postulabant. petierunt informationes preces flagitabant. Inter quos cū quidā honest⁹ vir de certis dubijs interrogatur⁹ eū. ignoraret quonā mō ad tam venerabilis subulci colloquiū decenti⁹ ꝑueniret. q̄ppe quē pro reuerentia irreuerenti⁹ accedere nullus auderet. consilium a nonnullis accepit vt facto prandio extra septa monasterij cum ad pastū porcos minaret se illi adiungeret. q̄reretqz ex eo lucidissima responsa capturus. Fecit vir vt erat edoct⁹. ⁊ cū omni reuerentia subsequentē porcellos litteratū virū expectabat. Venit ille. sed cum iste pre verecundia lōgi⁹ staret timeretqz accedere. vocauit eū ad se vir sanctus priusq̄ loqueret et ait. Hec et hec sunt in corde tuo. de his et his me interrogare disponis atz sic omnia que in abditissimis pectoris sui latebris obstrusa secretaqz ferebat ita sibi seriatim disseruit q̄si in fronte viri cordis archana depicta vidisset. vnde optime informatū atqz vehementer consolatum in pace abire ꝑmisit Et quid de hominibus loquor cum nunq̄ sic contra virtutē coniurabit vt mortaliū hominū genus viros virtute fecundos etiaz in abiectissimis statibus desinant admirari? Demones ad hui⁹ viri virtutē stupuerunt. Porro dū quadam vice pendula sordidaqz veste indut⁹ porcorum gregem humillime ante se duceret obuium habuit energuminum hominē qui demonis obsidione vallatus statim vt altissimū scientia verticem ad tantam abiectionem inclīatum vidisset pallens faciem intremuit. et more seuientis apri spumam ructans ꝑturbatis vocibus cepit reboare et dicere. O scientie vaste sacrarium quid agis? Hac lacera stola progrederis? Nō ita fateor eo tpe. incessisti. qñ in parisiēsi cathedra doctior doctis heinrice legisti Cessa igit cessa. fetidum fedis desere gregem. alios non te tam spernēda decuere officia Ad hec similiaqz verba nihil rñdens dimisso pre verecundia in terram capite humilis magister ꝑtransijt. sed omnes qui audierunt non minus de venerandi magistri humilitate q̄ demonis voce mirati sunt. et deum in in suis miraculis laudauerūt. Magister igitur heinric⁹ ꝑ. xx. ni fallor annos vsqz ad decrepitā scilicet etatez subulci officium solicitissime administrans feliciter quieuit in domino eo

sublimior in celo sessurus quo humi liorem in terris locum accepit de q̃ sit deus benedictus in secula Amen.

Quod deus iuuenē a parentibus desertum in celeste regnum benignissime recepit

.xj.

Non diu post aurea illa et felicissima tempora quib⁹ magister gerardus magnus qui totius germanice deuotōnis fundator atq̃ promotor extiterat feruentissimo spiritussancti igne inflammatus semina diuini vbi p̃ diocesim traiectense disperserat atq̃ domino coopante et sermonē cōfirmante plurimor̃ pectora ad spiritualis vite amorē inflammarat. cōtigit quendam iuuenem flandriensiu p̃tium non bassa stirpe progenitum dauentriensem scholā causa discēdarum litterarum inuisere. Qui dū nō multis diebus in seculari fuisset hospitio demoratus intutum arbitrās cohabitare serpentibus. quorundam spiritualium virorum regimini se ſb ijciens et humilem atq̃ despectū habitum induens deserto priori hospitio cum eisdem spiritualibus viris cepit habitare. vt ibi nedum scientijs scholasticalib⁹ appte vt illic scholaribus moris erat imbui posset. verū etiam virtutibus et bonis moribus ditaretur. Quod duz garrula famaque nihil diu sinit esse secretum deferente pater et mater resciuisset dolēt. atq̃ indigne ferunt tam generosam videlicet plem suaz humiliori indutum habitu despector̃ virorum imperijs agitari. Unde destinato festinantius nuncio iuueni mandauerunt vt relictis fratribus quorum regimini sese subiecerat pristinum hospitiū suum reintraret. Quod si pertinaci animo eorum iussa refelleret minantur futurum esse vt et ipsi claudant adiutrices manus rebelli filio siti fame et frigore perituro. Verum iuuenis illatis minis constantior et sciens deo magis q̃ hominibus esse parendum nec vllius imperio salutem anime negligendam cum fratribus manē delegit. malens si parentes pietatem in tyrannidem verterēt publice mendicitatis obprobrio subiacere q̃ in seculari hospitio inter feminaruz greges cum periculo viuere castitatis. Quod vbi parentes didicerunt irascuntur filio cui debuerant aggaudē et manus claudunt adiutrices. Iuuenis vero consumptis interim nummis quos secum detulerat. cepit rebus necessarijs indigere. et is qui in delitijs atq̃ summa omnium rerum copia fuerat enutritus sub lacera toga frigora sustinet. patiē sitim fame torquetur. Sed o robustissimū noui militis pectus in oībus his nec paupertate terreē. nec pusillanimitate dejicitur. nec a sanctissimo p̃posito suo reuocatur. quin potius repletur sūma letitia q̃ ob amorem celestis patris sui a parentibus carnis sue ceuscorto genit⁹ derelinqui meruit z indigentia rerum fatigari. Verū clemēntissimus deus qui non patitur suos tentari sup̃ id quod possunt sed facit cum tentatione proventum nō sustinuit dulcem filium suuz incompetenti sibi inopia diutius pregrauari sed facili febre correptum ad celestes diuitias inuitauit. Decubuit igitur lcō deuotus adolescens et mortis iuraletus expectans ad agoniam tandez deuenit. In q̃ cū paululū laborasset et iā tp̃us esset felicē illā alam anolare. resūptis viribus se p̃ se erigens in lecto resedit et oculis atq̃ manibus

in celū suspēsis deum qui illic resederat patrem omniū inuocabat. Quo facto forti spiritu ac ītegra voce adastantes sibi caligantem visum intorquens ait. Pater meus et mater mea dereliquerunt me dñs aūt assumpsit me. Et his verbis liberum a terrenis ꝓtagijs spiritū in sinū celestis patris nō tam emisit q̄ posuit. de quo sit deus bñdict⁹ in se. Amen

Quod porci irrationabiles scz bestie innocētis et simplicis fratris imperio paruerunt.

.xij.

Erat in diocesi monasteriensi sed et nunc est insigne quoddā monasterium ordinis cruciferoꝝ cui⁹ nomen ob certas causas subticeo habēs in circumiacentib⁹ sibi locis siluas amplissimas. ad quas nō suos mō verū etiam alioꝝ porcellos sumpto cōdigno precio idcirco minare soliti sūt vt autūnali tpe rapidis flatib⁹ deiectas glandes infra transeūtes porci colligerent et sic dulci pabulo incrassati esibus hominū fierent aptiores. Cū igitur quodam tpe diues quercub⁹ silua de lapsis glandib⁹ vltra solitum copiose respersa iaceret. et monasterium predictū nō facilē nūmuz de alienis saginandis porcellis in p̄cium caperet. qz solet inuidis supplicius esse aliena felicitas. villani circū cōmorantes. qui et ipsi in proximis siluis simili spe porcos alebant mōachis de suo lucro diffauentes. cōmunicato inuicē consilio statuerūt diligenti⁹ se obseruare velle. ne forte porci monachoruz exorbitatis metis in suas siluas improuidos pedes defigerent. quaten⁹ vel sic in monachoꝝ damna sumpta occasione seuirent. Percepit ista secretius prior et rusticam plebē fraterna inuidia laborātē ingemuit. Ne tamē infausti desiderij sui male speratos consequerent effectus. aduocatū ad se laicum fratrē in siluam ire p̄cepit atz solicite agere. ne porcelli illic demorati aut proprias transcederent metas aut alienaz glādem in sua dāna māducarent. Abijt frater leta fronte et libentissimo aīo qz obediens erat iussa facturus in siluam p̄cessit. Sed cū multi transijssēt dies. 7 tempus post tpūs fugaces vices pageret. predictus frater quippe qui deuotus essz grauiter ferre cepit se diuinis exemptū mysterijs nec missaꝝ celebrationubns nec excessuū capitulis cum reliquis fratribus posse interesse. Unde pio quodā zelo accēsus omnes porcellos in vnū congestos his similib⁹ q̄z verbis affat. Ecce inquit fratres porci quoniaz his diebus quibus vobis solicit⁹ custos interfui satis abundeq̄z docui instruxi informaui vbi et vbi nō liceat vobis pascentia ora porrigere. peto ne has amplissimas metas excedentes vel conuentui lites vel vicinis dāna lasciuis discursibus excitetis. preserti qz nec spatiamēta licita p̄cessaq̄z vobis arta sunt. nec glandiū copie q̄b⁹ pascendi estis parciori iacēt hic manu dispse. Ego eñ iam ad conuentū ꝓgo vbi torpentē iam et languentez aīaz paululū refocillabo atz sic vos reuisurus reuertor. His igitur verb porcellos diuine custodie ꝓmēdauit et abijt. Verum cū iniqui vicini rescisuissent porcos custodem nō habere et liberis quo vellent discursib⁹ agi. quippe cū nullus adesset qui ꝓhibēt ceu iam nunc ad sua vota prata virerent gauisi sunt. claz in insidijs positi sunt curiosissimo oculo cōtuiti sunt. vtrumne prescriptas sibi metas īpuidū pec⁹ trāsuaderet. Sz cū diu desiderassent et spei sue frustrarenē effectu. porci. īpositas leges deuoti custo

dis stricte seruantibus vi eos ad pre
uaricationem impellerre statuerunt.
Cū arreptis fustibus flagris triden
tibus versus prohibitas siluas inui
tas bestias minauerunt. Sed o res
nimium ammiranda. Cum porcelli
vi vt dictū est acti vsq; ad punctū p
fixi termini deuenissent. putauissētq;
actores iam iamq; se infausti voti sui
finem visuros. memores facti p̄cepti
quod frater imposuit reiectis cū im
petu vultibus. terrentib⁹ se armis cō
temptis. pede quoq; in transuersū gi
rato trans diuaricata impellentium
crura rapidis cursibus agebanē. Sta
bant attoniti hoc videtes hostes fra
terne felicitatis et ad rē minis insoli
taz inuidi obstupuere subulci. Semū
tamen nō minus suam inuidiam q̄z
bruti animalis obedientiam admirā
tes proiectis armis positaq; inuidia
concito ad priorē monasterij gressu
abierūt. cui recens orta ꝓdigia enar
rantes reparata charitate veniaz de
inuidia petierunt. de quo sit de⁹ bū
dictus in secula amen

Quod charitatiuum hospitalari
um concinentes angeli ad celestes se
des deduxerunt .xiij.

Erat in eodē monasterio de quo
iam diximus laicus quidam frat̄ ad
recipiēdos hospites deputatus ⁊ is
ne temere sibi iudiciū dñi vsurparet
et alienum seruum ꝓtra preceptum
apl̄i qui suo dño aut stat aut cadit
videretur iudicare sine omni psonaꝝ
acceptione bonos et malos probos
et improbos disciplinatos et insolē
tes cum tanta humilitate tātaq; cha
ritate r̄cepit. pauit ministrauit quasi
oīm vnica mater esset. et sibi soli eoꝝ
videre cē cura incūbere. Cum igit̄ in ex
tremis laboraret et temp⁹ esset p̄mia
laboꝝ recipe ꝓtigit quendam laicum
fratrem iturum ad infirmariam in q̄
infirmus decubuit quandaz dulcissi
mam melodiā quasi concinentiuz in
choro pueroꝝ ceu alonge resonātez
audire. Quapropter stupens ⁊ vir se
ipsum ꝓprehendens infirmatoriū in
greditur et moriturum vtrum ne et
ipse canoras iuuenum voces p̄cepis
set sciscitatur. At egrotus paululū in
quit ante ingressum tuum ad me in
troierunt huc quidam formosi satis
sed mihi incogniti iuuenes. qui cum
dulcibus cantilenis aliquādiu iuua
lidi atz infirmi corporis mei mitigas
sent dolores. suspicatus ego si forte
paupes essent et cantib⁹ elemosynas
postularent aio ad eos. Dulces filio
li mei q̄diu potui cū oīm charitate
oīb⁹ pauperib⁹ q̄ntū p̄misit pauptas
nostra libenter ministraui. Nunc qz
vt videre potestis ad hec faciēda vi
res non suppetunt ad cocum pgite. et
is quia pius est larga vobis manu e
lemosynā ministrabit. Et in hec v̄ba
dimisi eos sed qm̄ abierunt vel q̄ fue
rint omnino nō scio. Quod audiēs
frater cū hmōi iuuenes īfra claustra
monasterij penit⁹ visi non essent vel
angelos fuisse vel alios scōs suspica
tus dignā laudez deo de exhibīta pie
tate refudit. Hospitalari⁹ v̄o p⁹ hec
citissime sed et deuotissime moriens
vt pie creditur vna cum p̄cinentib⁹
āgel' ad celestē patriā p̄meauit dignā
mercedem ꝓ exhibita charitate captu
rus. de quo sit deus benedictus in se
cula Amen.

Quod femina de adulterio grauis
sime tentata abstinētie remedio libe
ratur. .xiiij.

Legi aliq̄n ī theutonicali libro q̄
erat in ciuitate ianuenſi virgo q̄dam
pulcherrima facie nobilis genere. di
ues rebus. honestis orta pntib⁹ noīe
marina. Hanc cuz quidā ditissimus
atz honestissim⁹ vir nomine aronus

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in matrimonium accepisset et ali-
quamdiu cum ea in summa dilectiõe
vixisset. secretius eam in thalamũ du
cens. scis inquit dulcis marina quõ
negociationis auxilio res famaz ho
nores et vniuersa q̃ habem⁹ accepi-
mus. ⁊ ꝑ eam in hũc felicissimũ statũ
accessim⁹ Unde qꝛ in alexandria res
et cause quas cum ceteris huius offi
cij viris habui inordinate relicte sũt
nisi tibi acerba esset mea absentia vl-
lem illuc ꝑgere et singula rite ordĩaẽ
Et sic reuerti ad te nunq̃ a te nisi ꝑ
mortẽ sepandus. Ad hec marina in-
gemiscens Etsi grauis est mihi inq̃t
tua absentia. et cũ te nõ videro erit
omne tempus longissimũ. qꝛ tñ tibi
vtile visum est placet qđ concepisti.
Age qđ libet tantũ ne rebus disposi
tis ad me desertã sponsam tuam re-
uenire cuncteris At aronus vuũ inq̃t
est o marĩa quod tui causa expaueo
Sciunt em̃ iuuenes et adolescentes
ciuitatis hui⁹ te feminã decorã esse ⁊
pulchris fore pulchriorem. vñ timeo
si me absentem audierint et te legiti
mi mariti carere tutore. parabũt la
queos pudori tuo et te in sui amorẽ
fraudibus conabunt̃ allicere Quo si
agerẽt vt tu pudoris oblita in adul
teriuz labereris certe et te honore et
me vita priuarẽt. Ad que verba ma
rina in lachrymas resoluta. ne time-
as inquit o arone. Ego em̃ mallẽ vi
ta defungi q̃ rem tã scelestam admit
tere Perge igit̃ secur⁹ nõ est q̃ in hac
ꝑte formides. qꝛ deo ferente ꝑsidium
preter te nullũ amatorẽ admittã Ta
li responso accepto aron⁹ reb⁹ dispo
sitis in alexãdriã nauigauit. Ubi euz
esse cũ ꝓceres ciuitatis ianuensis co-
gnouissent. ordinatis añ domũ mari
ne choreis. institutis ludis. resonãti
bus cantilenis cor marine nitebãtur
euertere. Sed marina vt sponsionez
marito factam illibatã seruaret clau
sit fores. fenestras omnes obstrusit
oculos simul et aures quantum pre-
ualebat auertit. Cum igitur p⁹ mul
tas insidias castũ marine pect⁹ vul-
nerare nõ possent. fieretq̃ femina de
accepto tropheo liberior custodiaz
solitam mitigauit. Quod dum facẽt
quendã virũ pulcherrimũ. ꝓcerum
faorm nomine dagmannuz ante do
mum suam frequentius ꝑtransire vi-
debat. vnde interrogat ab ancillis q̃s
nam qualisue esset vir ille. qui taz in
signe decus et corporis et morum ꝑ
ferret. Verum cum audisset eum in
vtroq̃ iure doctorem dotatumq̃ in
genti scientia ampli⁹ eum cepit ama
re felicem se iudicans et nimium bea
tam. si talis viri amplexib⁹ quandoq̃
vti contingeret. Ut igitur texeret la
queum innocenti ornatã fulgida ve-
ste se ante fores domus sue quotidie
a dagmanno visendam deposuit. vt
suo decore tanq̃ veneno per oculos
dagmanni pretereũtis misso. cor sau
cium amore vulneraret. Atuero dag
mannus vir prudens cum esset et sa
piens nunq̃ ad eam vel modice ĩtu
endam oculum vertit. sed sibi suisq̃
rebus intentus maturo vultu semꝑ
preterijt Videns ergo marina occul
tis dolis se non posse proficere. vi
acta amoris ⁊ pudore vacillante ad
aperta certamĩa fugiebat Porro mi
sit nuncium dagmanno petens ne
ad se venire cunctaretur. Dagmann⁹
vero nihil sinistre suspicat⁹ venit ad
eam ratus quia secum de aliqua cã
iuris haberet conferre Quem cũ ma
rina ad thalamum meretricio cultu
ornatum induxisset post multas ver
borum ambages se ei⁹ amore captaz
indicauit. petijtq̃ instantius vt mu-
tuis amplexibus fruerentur Qđ vbi
audiuit dagmannus vir vtiq̃ pu-

dicissim⁹ ingemuit miserabile ducēs
tantum decus tam indebitis amoris
ꝓcellis agitari. doluitq; vehementer
tam vasti pudoris armariū adulteri
nis connubijs ꝯsensisse. Verū volens
eius vulneri adhibere remediū amo
rem reciprocū simulauit O me felicē
inquiens O me fauentibus fatis bea
tum ꝙ in eā horā mihi venire ꝯcessū
est vt tanto decore frui liceret. Et cō
uersus ad marinā Sis felix pulcher
rima femīa q̄ te primā ad hmōi amo
rem obtulisti Noueris tñ hui⁹ ꝯiun
ctiōis quā vtriq; optam⁹ leue esse re
pagulū atz celeri⁹ remouendū. quod
qꝛ mihi amica esse cepisti liberi⁹ inti
mabo. vt si dies in quo tibi iungar se
se ꝓtraxerit cām dilatiōis agnoscas
Cum bononie in studijs vitā agerē
ꝯtigit quadam vice studentes seditō
nem suscitare. In qua seditione q̄dā
quidem vulnerati sunt. q̄dam v̄o eti
am morte ꝓstrati Quib⁹ ita fientib⁹
armati presides in tumultū militib⁹
vallati cucurrerunt. ⁊ nōnullos e stu
dentibus captiuantes in carcerē ꝓ
iecerunt Inter quos et ego ducebar
tanq̄ vnus ex eis qui tam cruentam
seditionē in vrbe ꝯcitassent. vides er
go me carceris caligine retineri et re
seruari ad penā. votū voui dño q̄ cō
scientiaꝝ latebras nouit. ꝙ si me hu
ius sceleris exptem liberū et incolu
mem ad patriū solum reduceret red
deretq; viuū ꝑntibus ꝑ integri anni
spatiū caste illibateq; viuerem. ac ꝑ
idē temp⁹ in pane et aqua ieiunarez.
Fauit voto ꝯditor rerū ⁊ me miracu
lose satis vinculis quib⁹ iniuste liga
bar absoluit. reddiditq; liberꝝ ꝑutib⁹
qd̄ paulo añ vehementi⁹ flagitabaz
Qua ꝓpter ne tanto liberatori ingra
tus existerem et sponsionis mee īfau
t⁹ infractor. statim vt carcerem liber
exissem ieiuniū ꝓmissū inchoaui et
eousq; hodie ꝑductum est. vt. lx. tan
tū ieiunij dies existimem suꝑesse. q̄b⁹
transactis vt cito facient in tuos am
plexus dulcissima marina ꝑueniam.
Tu interim fortit̄ age et amoris nr̄i
faces foueto At hec v̄ba alta ferēs
suspiria marina ait. O temp⁹ nimis
longū et dies tediosos aīo diligenti
cepitq; āxiari vehemēter Qd̄ vides
dagmannus dixit femine. Si igitur
tibi nimis longe videnr̄ hi. lx. dies tu
mecū hoc tempus diuide Sume tibi
. xxx. dies ieiunij. ⁊ ego. xxx. dies mihi
ipsi reseruabo. quo fiet vt infra. xxx.
dierū spatiū cupitis amplexib⁹ ꝑfru
amur. Nā ita voti mei qualitatē mo
deraui vt ꝑ interpositā ꝑsonā vrgen
tibus causis satisfacere valeā sponsi
oni Dicebat ista vir castus et sapiēs
nō eo ꝙ alquid mali ope adimplere
cogitarit. sz vt tentatā feminaz absti
nentie remedio liberaret. Ad hmōi
igit̄ ꝯsiliū vultu et animo exhilara
ta promptissima voluntate pro dag
manno ieiunium femina inchoauit.
Et dagmannus tunc quidem disces
sit ab ea. sed post tres dies ad eam
reuersus est visurus quid ageret. et
vtrum assumptum ieiunium prout
promiserat inuiolatum seruaret.
Que statim vt vidit venientem assur
git intranti sedem locat charitatis
intime signa demonstrat. Dagman
nus vero monuit eam vt constanter
agat et inchoata ieiunia compleat
atq; sic recedens post septem dies re
uertitur. Rediens autem vidit in ea
paulo ante rubentia ora et ex inedia
palluisse. Unde impensius eam con
solans suadet, nec ieiunia sibi dura
existimet per que celerius coniun
gantur. Et rursum post monitio
nem abscessit Rediens autem tertio
decima quinta die ieiunij inuenit
eam vsq; adeo imbecillem factam vt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

vt vix assurgere preualeret venienti. et vsq; adeo in ea sanguinem friguis se vt plurimis licet vestibus circum amicta esset nullatenus tamen calesceret Quam, vt prius confortatam derelinquens dagmannus .xxix. die reuertitur. et inuenit eam in lecto recumbentem et omnib⁹ viribus vsq; adeo destitutam. vt vix anhelitū ad loquendum sufficientem retentasset. Quod vbi vidit quō inquit nunc tecum agit̄ marina dulcissim? Num inter frigentia membra adhuc ad me feruidū amoē pectus obseruas? Tūc marina ad se reuersa intelligens q; prudentem virum hmōi ꝯsilium ad sibi medenduz inuenisse. Grates si inquit tibi sapientissime virorum mille refundam. nec vl' sic possum tue charitatis insignijs satis esse. quibus nō honori modo sed etiam amplissime pudori prouidisti Nunc igitur vale et me tibi debitricē teneto. quia tuis muneribus industria consilio non solum ad te irreuerens amor refriguit sed et oīs illiciti amoris ieiunio salubrimo medēte vsq; adeo ardor auolauit vt marito reuertenti castra pudoris inuiolata seruare contendam. ad qd̄ me iuuabit dn̄s qui sit de⁹ bn̄dictus in secula.

Quod iuuenis quidā insolentissiē atq; scelestissime vite in vltimo expirationis sue memento vere cōtritus ad celestia regna meauerit.

Decimumquintum.

In ciuitate quadam brabantie ꝓut in teutonicali quodam libro scriptum inueni adolescens quidaz erat de honestis natus ꝑntibus sed is vt plerūq; ꝯtīgit ꝑntelā suā luxuria furtis ebrietatibus litib⁹ alijs q; vicijs defedabat. taliterq; se in omnib⁹ agebat. vt etiam hoīes sanguinis sui. immo et ipsi ꝑntes sui vel rotandū euz vel ꝯfusibilis patibuli trabe in toti⁹ generis sui dedecus suspendendū timerent Quaꝓpter satius arbitrātes vt nullo sciente vel admodū paucis improbitatis sue penas exolueret. q̄z totā progeniē macularet. Captū igitur occulte iudici tradiderūt Sume inquit o iudex hunc filium ꝑditōnis īprobitatis auctorē. fornicariū. ignauum. furem. taxillis assuetū. et temulentie deditū. et clam aquis iniectuz merge Meli⁹ est em̄ vt clādestine amicis tm̄ scientib⁹ ꝑeat q̄ vt mūdo pn̄te sciente atq; intuente aut rotet̄ aut pēdeat. Iudex improbitatis eius fame nō ignar⁹ cū ligatū manib⁹ et pedib⁹ ī saccū sb̄mergēdū mittēt ꝓstrat⁹ ī t̄rā ait Dimitte mihi ꝓ dn̄o q̄ te iustitia agēte. nā scelēib⁹ mortē mēuisti submergaz Compatior em̄ ⁊ dn̄o teste ad acerbos tuos euent⁹ ꝯtristor Adolescens vero etsi cerneret se mortis imperia euadere non posse. ꝑntibus suis coguatis et ꝓprio sanguine contra se vehementer appellantibus obstinato aīo ingemuit. et lachymis infusus iudici dixit. Etiā si ob id perenniter dānari debeā. nec tibi tn̄ nec me accusantib⁹ atz tradētib⁹ veniam dono. Quib⁹ dictis sacco īmittit̄ obstinat⁹ ad veniā aquis moritur⁹ inijcitur. mortu⁹ rursū aquis extract⁹ secretius sepelit̄ Eadē nocte cū iudex obstinatū aīm iuuenis mirarēt. ⁊ eū damnatum esse pro tot sceleribus pro rato haberet. subito respiciens ad lectuli sui latus. eum quem occiderat ante se positum vehementer expauit. et q̄ primuz animo resumpto loqui potuit. Damnat⁹ inq̄t ne es o adolescens iustitia dei. aut misericordia dn̄i reseruatus ad gr̄am? Rn̄dit ille Quanq̄ actu acerbissimis penaꝝ agar procellis. et supra quaz lingua effari' potest iustis sceleribus meis

tormētis fatiger. in gratia tñ mortuꝰ sum. et eterne quietis sedes expecto. Et iudex Miror si vera fateris p̄sertim cum totus mundus te dignū gehenna decernat. et maxime ego amicicq; tui qui te in tanta obstinatione ira et odio spiritum efflare conspeximus Cū inquit adolescens submersꝰ in aquam palpitarem et mortis me inciperent angustie cōmouere diuīe gratie lumine irradiatus. plus cepit dolere me ꝙ obstinatōne ira luxuria ceterisq; vicijs diuinam clementiam offēdissem. q̄ꝫ ꝙ submersus vite dispēdia sustinerē Unde alto clamore cordis mei inter acerbas mortis angustias hanc orationē dño fudi O pietatis fons indeficiens et sceleribus mortalium bonitas inuincibilis pone crucem et mortem tuam inter peccata mea et iustitiam tuam Indulge mihi queso offēsam quia nūc ꝓ amore tuo omnibꝰ qui me offerunt libēs offensas dimitto. Expande nūc brachia tua amor eterne et peccatricem aīam meaz in sinū tue vastissime pietatis recollige. que si imposterū vita daretur nō te amodo tantis vt hactenus fecit scelerib⁹ laceraret Et inter hec verba spiritum emittens pietatis diuine ianuas aliqñ mihi aꝑiendas agnoui Audiens hec iudex attonitꝰ stabat. et ad tam ineffabilē pietatem stupefactus aiebat. Tibi ne deꝰ veniam dedit? Tibi ne eternū regnuz spopondit? Tibi inq̄ꝫ lubrico. tibi im ꝓbo. tibi nō gratia sed supplicio digno At iuuenis ita fecit inquit Tunc iudex totus infusus lachrymis nūc ait. infelix desperatio vale. Siquidem si deus tam pius est ad eius misericordiam penitus ꝑgo et peccōꝝ licz me grauissime fasces premant. q̄ huic q̄ndam scelestissimo iuueni veniā dedit mihi quoq; penitenti veniā nō negabit Disparuit interim adolescens submersus ⁊ iudex post hec tribunalibꝰ valedicens mūdanos omnes fastus deposuit. seculū cū suis delitijs dereliquit. et carthusiensium ordinē peniturus intrauit. Ubi cū quadam vice cū alio monacho sermonē misceret. et cū multis lachrymis causaret. ꝙ secularis iudex existens nōnullos insontes homines fauore. prece. vel p̄cio victus vita priuauerit in fletꝰ vehementissimos ꝯmotꝰ aiebat. O me miserum hominē quo me vertam in illa die tremenda cum ante iudicem iustū iudex ipse iniustus astabo. q̄ insontium cruorē scelestior ip̄e dānaui At monachus vt eū altius suspirantem atz amarius lachrymantē audiuit Quid tu inquit frater turbaris? Cessent nunc tue querele me fūdere lachrymas sine Porro tu vt secularis iudex corpa aliqñ moritura peremisti. sz heu ego indignꝰ pastor aīarum in seculo existens malo meo exēplo atz improba vita animas ꝑ eua victuras seuus parricidia iugulaui. Quo sermone animequior factus se diuine misericordie ꝯmēdauit ⁊ dño in magna ꝯpunctione vsq; ad mortē seruiuit.

Quod femina habēs liuidos oculos incantationibus nimium credula merito sue ꝑfidie vt facilꝰ deciperet sanata sit.

Decimum sextū.

In colonia inclita ciuitate germanie femina quedam liuidos et grossꝰ humoribus ꝯcretos oculos habens dū pedetentim se ad cecitatē crescente caligine venturā formidaret. nimium ꝯfisa medicoꝝ consilio. fere totā substantiam suam in nō ꝓfutura colliria prodiga quadam et inconsul-

ta pdigalitate distraxit. Verum cuz post diuersoz magistrozuz varias curas. nihil insi vacuo ere marsubia infelix femina retentasz. tarde experta est medicos facilius spondere posse qz exhibere medelā Siquidē id parvum lumē inualide lampadis quod accessura medicos secū tulit impeditum et cū graui iactura vix reportauit Omni igitur spe recuperandi luminis pdita. audiuit quendam studētium esse qui insignitas mēbranas quibusdam diuinis verbis ad colla infirmoz suspenderet. taliqz ēmedio viros feminasqz ab oculoz quibusuis incōmodis liberaret Credidit femina verbis narrantium et nō tam verbis exhibēdis q̄ erratita fide sananda studentez illum consultura accedit. At ne frustra reliquum substātiole sue in magistrū expenderet inq̄rit ipsa a studente si nō aliqñ ars sua fefellerit. At ipse qz eloquens erat innumera nomina a se curatozuz facili pnunciatione reteruit. nullumqz friuola sensisse sue artis remedia libera fronte fatebatur. Addidit quoqz se pmptissima manu capta stipendia redditurū. si in ea quod in nullo cōtigisset sue artis remedia vacillarent Tali igitur sponsione animata mulier dato homini precio inscriptā mēbranam cū omni reuerentia. fide. spe deuotione. sericis quibusdā restiolis implicatam tanq̄ diuina oracula cōtinentem ad colla suspendit. Erat āt inscriptio talis Demon euellat oculos tuos et stercoziḃ impleat loca vacantia Mira res. Vix paucissimi dies transierunt. et vniuersi prauī humozes ad oculos femine fugientes. ceu tenebrose nubecule a facie venti. impeditā eoten? innate lampadis flāmā clarissimā reliquerūt O quis calamus scribet aut que vel facundissima lingua effari posset. cum quanto dehinc membranā illam mulier honoze detulerit q̄z qz sublimem verba illa sedem in cozde femine hui? acceperint p que inopinatū luminis sui fulgozem recepit? Ceterū ne vel hāc vel quoscunqz alios tā infausto pdigio ad exhibēdam fidem in cantationibus demones concitarēt. ac p hoc plures animas in baratrū damnatōnis deijcerent. placuit altissimo deo hoc mō nequitie hui? pudenda detegere. Erat in dieb? illis quo hec circa mulierē hāc agebant pdicatoz q̄dam nō min? vita quā doctrīa famosus. Is cū pñte hac femina aspe sat]. vt merito debuit ptra incantatōnes inuectus esset dixissetqz eas nil posse valere. venit ad eū mulier postq̄ de ambone descēdit dicēs ei. Ammiroz vehementer qua fronte nil incātatōnes posse predicare audeas. cum nō multis elapsis diebus earum potentiam in mei luminis repatione expta sim. receptumqz p eas oculozum meorum celerrimā sanitatem quam nulle mihi protuerunt medicaminum vires reparare? Et cum his quomodo p appensam collo membranā sanata sit indicauit. Ad quam predicatoz. Si habes inquit circa te mēbranam illā p quā te sanatā reris. peto eā mihi pbe visendā. vt et ego videā vba illa quoz te virtute adiutam gloriaris Tunc femina detractam e meiis vberibus cartam legēdam prebuit postulanti At cum predicatoz legisset nequissimam illam inscriptōez in risum concitatus ad mulierem ait O mulier magna est fides tua. quetaz phanis atqz nequissimis verbis virtutem infudit et tibi reddidit sanitatem. Addiditqz Credis ne mulr si huiusmodi verba. et materna lingua verba nepharie. inscriptionis

pronũciat essent scripta ĩ cedula hac per ea tibi perditi luminis aciez posse reformari? At femina pre ĩdignatione in rugas fronte sulcata. Neq̃ q̃ ait. Quã em̃ virtutem habere possent verba nequissima? Tunc ille. per sacerdotium meũ inquit nihil aliud preter q̃ dixi in hac carta descriptũ reperio. Tu ergo videris qua te maliuolus ille homo virtute sanauerit. Suadeo ergo tibi vt cõfessa errorẽ ad p̃nie remedia festines. ⁊ illos oculos lachrymis riges. q̃s non taz fides q̃ ꝑfidia illustrauit. Ad que verba femina in stuporez versa p̃ nimia indignatione. ⁊ inscriptionem rupit ⁊ maledicta in auctorẽ ꝯgeminãs d̃ cetero similib⁹ reb⁹ fidẽ nõ exhibiturã penituit. de quo sit bñdict⁹ ꝛc.

Quõ quidaz iuuenis ꝑ ꝓphanissimã q̃ndam carte inscriptionẽ obseratas clausuras aperuit. .xvij.

Erat quidã sacerdos in eadẽ ciuitate coloniẽsi vir honeste vite fame celebris. ⁊ in his que xp̃iani dogmatis erant non mediocriter institut⁹. Is adolescentem quendam nepotez habuit laicum ⁊ sine lr̃is quẽ tenerrime diligebat. Ver̃ quia sp̃ prona est ad perfidiã stolida ⁊ lr̃aꝝ ignara rusticitas. predictus iuuenis incãtationibus nimis credulus. a quodaz sodali suo non facili prece scedulam quandã extorsit. q̃ vi inscriptiõis nepharie dissilientibus obicib⁹ atz repagulis dissolutis sine clauiuz iuuamento seras quascunqz apire posse atz dissoluere credebatur. cui⁹ rei ne iuuenis friuolã haberet fiduciã statĩ cũ scedulã recepissz. seris eam cuz firma fide applicuit. atqz duri⁹ obseratas q̃tiens libuit reserauit. De quare cũ vehementer secũ ip̃e stuperet. ⁊ efficacem diuinam qz verborũ illoꝝ potentiã miraretur. dño suo sacerdoti rẽ vt erat innotuit. ⁊ eo p̃nte q̃scũqz voluit applicata carta seras dissoluit. Adhuc ne inquiens incãtatiões nil posse fateberis ⁊ impotentẽ arbitraberis hoꝝ verborũ. sedulaz sacerdoti ostentat maiestatẽ. q̃bus nec repagula ferrata. nec malleis firmata metalla hactenus valuere resistẽ. qd̃ vt sacerdos vidit nullaz vim vel firmissimã serã scedule illius virtutem posse infringere. nõ tã vi verboꝝ q̃ famuli sui ꝑfidia rẽ geri recognouit Quapropter petita scedula atqz displicata legit ⁊ ita ĩ ea patrijs verbis scriptum inuenit. Joãnes hoc enim erat nomen eius. is een quaet scalk. Nihil plus nihil minus nihil aliter. Unde licz vehementer se in risum sẽserit concitari horrore tñ ꝑfidie virilem maturitatẽ in vultu retinuit. et ad iuuenem ait. Ista ne sunt sc̃issima verba illa de quorũ gloriaris potentia? Sunt. inq̃t iuuenis. Et ille. q̃d si ĩ hac carta h̃ v̄ba scripta essẽt. Ihes is een quaet scalk. Nuz ea arbitrareris se rarum validã clausuraz posse diuellere. ⁊ ad sui obedientiã ferruz artare? Ad que verba facie ĩ rugas contracta indignabũdus ait Neq̃q̃z Tum ille in veritate inq̃t mihi crede nihil aliud q̃ dixi in hac infelici mẽbrana scriptum repio. Tu ergo videris quibus virib⁹ quaue potentia se raruz egeris obices dissilire. Pone igitur fili perfidiam. ⁊ execrandam artẽ his doctus abhorre. ne erroris tui in breuissimo tp̃e supplicia pendas. Ad hec iuuenis de verborũ virib⁹ incepit vacillare. Hesitabũdus tñ ⁊ ambigua spe iterum mẽbranaz seris applicuit expiri volens vtrũ ne vel adhuc sicut hacten⁹ fecerãt repagulo̅ꝝ nodos vellent disligare Sed quia fidei imo perfidie temeraria vi verba caruerant obicũ iuncturis in

sua statione manentib⁹ nil sere ad te-
merariā verboꝝ virtutē mouebant̄
Quod vbi iuuenis vidit maledictaꝫ
sedulā cum indignatione dilacerās.
ignibus cremādas partes iniecit

Quod iuuenis quidam ob irreue
rentiam parentibus exhibitāꝛ illici-
tum amorē feminaruꝫ in reprobam
mortē ꝑuenit. xviij

In imperiali atꝫ mercibus plena
ciuitate lubicensi quedā venerabilis
matrona atqꝫ consulis vxor erat. q̄
vno partu tres filios fudit. quorum
vn⁹ elephantino morbo percussus ē
alter submersus est. tertius vero de
quo nobis ē sermo ꝓpria manu ꝑem
ptus est. Sꝫ quo ordine quo ve mō
quo itē merito hoc factum sit ego q̄
ipsū similiter ꝛ germanos suos ꝛ om
nē parentelam optime noui breui⁹
atꝫ succincti⁹ q̄ potero intimabo. vt
hui⁹ exemplo iuuenes florentis iuuē
te etate conspicui. ꝛ facile in q̄ncūqꝫ
ꝑtē flexibiles discant ꝛ parentib⁹ de
bitā venerationē impendere. ꝛ sue la
sciuie indomitam concupiscentiā re-
frenare. Discant iterū ꝛ iteruꝫ discāt
feīaꝝ deuitare consortia. cuꝫ nec ru
bens in sanguine bellic⁹ ensis tot mi
lites strauerit. quot pudibundos iu
uenes puellarum cōsortia prostitu
ere. Hec scissim⁹ dauid polluit. hec
sapientie vastū sacrariū salomonem
infatuauit. hec robustissimos samso
nis lacertos vicit. vt euidens daret̄
argumētū posteris nullā scitatē. nul
lā sapiētiam. nulluꝫ robur siue potē-
tiam inter feminaruꝫ consortia indē
nes remanere. O vtinaꝫ nūc mihi cō
cederetur in tā sublimis altitudinis
montē conscendē. vbi omneꝫ adole
scentū virgineam multitudineꝫ me
audire contingeret. q̄ altis vocibus
proclamarem. O vos omnes adole-
scentes q̄ transitis ꝑ viam attendite
ꝛ timete ne hec feminei decoris pro-
fundissima vorago vos sorbeat. q̄s
scit si vel vnū ex illis hoc valido cla
more cautum efficerem. ne in taꝫ va
stā q̄ iste de q̄ dicturus sum ꝑditōis
caribdim laberetur. Sed ne ante hi-
storiā diffluam⁹ nunc res est incho
anda. Erat iste tertius iuuenis de q̄
supra narrationē incepimus elegās
forma. decorus faciez. ingenio acer.
veste preciosus. diues reb⁹. sed amo
re feminaꝝ nimis effusus. Unde p⁹
stupra virginū post multos abusus
scortantium meretricū. tandē impe-
git in vnam earum que forma vincē
dicebatur omnē pulcritudinem lubi
censiū puellarū. Et hec tā forti amo
ris vinculo ligatum miserū ī sua du
xit castra captiuū vt nec perditio fa
miliarium rerū. nec refracte libidine
vires mēbroꝝ. nec timor dei. nec ge
henne terror. nec honestas publica.
nec amicorum correptio priuata eū
ab infausto meretricis cōcubitu va
luerint separare. Qua ex re factuꝫ ē
vt omnib⁹ consumptis atꝫ cuꝫ mere
trice ista distractis reb⁹ necessarijs ī
ciperet īdigere. Quod vbi vidit mr̄
nam pater defunct⁹ erat q̄n ista age
bātur. filiū videlꝫ suū indignā natali
b⁹ incurrisse pauꝑiē. cōmotis sup eo
visceribꝰ charitatis q̄ pia erat. semel
bis ter iteꝝ atꝫ iteꝝ nō modicā pecu
niaꝝ sūmā īdigēti donauit. monuitꝫ
cū lachrymis. vt memor dei sui gene
ris itē ꝛ honoris. verūetiā salutis sue
meretricē desereret atqꝫ de cetero la
sciuie sue impet⁹ virili aīo cohibēt.
Sꝫ heu fulcē ceco lumina surdo ceci
nit philomena. Nō eī potuit calibe
as illas amoris habenas disrūpē. q̄-
b⁹ tenebat̄ feīe alligat⁹. ꝛ dura dñati
one captiu⁹. Tādē cū vidēt mr̄ q̄cq̄d

filio tribuēt in vsus cedere meretri-
cis. ⁊ nihilomin⁹ dulcis pignoris sui
aīm nec ere nec prece posse reuoca-
ri. cor obdurauit clausit man⁹. nihil
tribuit pauptate grauato. Sati⁹ em̄
duxit filiū vnū ⁊ solū egere. q̄ ip̄a si-
mul cū filio indigeret. Uidens igit̄
adolescens cū facie simul ⁊ aīm mr̄is
circa se eē mutatū. nec agi res cū eo
heri ⁊ nudiusterti⁹. egestate ⁊ mētri-
ce malis ꝯsulibus vsus nō semel aut
bis. sed pluries ⁊ multis vicib⁹ nuda
to ense in mr̄ez irruit. horreo dicere
sub pedib⁹ strauit. Minabatur itē se
colla scissur̄ nisi ocius data pecunia
durissime sue nc̄itati succurrēt. Mat̄
vēo sub filij velut sub acerbi hostis
gladio intremuit astricta tā inspera
to piculo īuita licz q̄cq̄d tñ exigebat̄
donauit. Nulli tñ parricide sobolis
sue audaciā atz crudelitatē audebat
indicare. verita ne forte si primores
ciuitatis quor̄ ī iudicādis crimino
sis rigida eq̄tas orbi nr̄o pz rē vt fa
cta erat ꝑcipent. etiā in suū filiū gra
uissime improbitatis reū seuerā vel-
lent sñiam fulminare. Tacuit ergo ⁊
silentio q̄ artissime potuit q̄ circa
eā ꝑ filiū agebātur celauit. sz repēte
nescio q̄ ꝓditore tāti facinoris fama
ꝑ oīm nares fēbat̄. q̄circa ꝯuenerūt
amici ⁊ cōicato īuicē ꝯsilio iuueni sb̄
interminatiōe vite sue ne mr̄em suā
de cetero ense t̄reret p̄ceperunt. At
ip̄e coercit⁹ atz ꝯfusus rigoroso mā
dato. statim exijt domū mr̄is. ⁊ ī ꝯfu
sionē toti⁹ generis sui cū ip̄a mētrice
in publico lupanari deinceps habi-
tare delegit. vbi p⁹ ꝯsūptas sericas
vestes. p⁹ famā. p⁹ sitim. p⁹ īdigētias
multas. mest⁹ ⁊ desolat⁹ grauissimas
p̄mū febres. dehinc desp̄ationē acer
bā incurrit. q̄b⁹ ꝑ dier̄ vices crescen
tib⁹ cū molez miserie sue diuti⁹ ferre
nō possz. morte exosis reb⁹ t̄minū im
ponēdū estimauit. Uerū ne q̄s hmōi
tragedie exicialē effectuz impediret.
excogitata cā feīam se āpli⁹ viuū nō
visurā q̄piā destinauit. q̄ egressa cuz
sol⁹ ⁊ absz arbitris miser domi remā
sissz. e coq̄na cultro sūpto ꝓcessit in
ortum. ⁊ ī oē lat⁹ vagū lumē circūfe
rēs cū nullū vidēt se ꝓhibē potētez.
dissutis vestib⁹ pallido morbo pe-
ct⁹ nudauit. ⁊ tēto ad ligneā orti ma
ceriā fine manubrij. ne scz vi ruine ce
deret. tāto impetu se ī cultelli exaspe
ratā atz obuiā aciē egit. vt firmissīo
pectoris osse tñsfosso. ferrū vniuers̄
ꝑtñsitis etiam dorsi spinā q̄ e regiōe
erat violaret. Tali igit̄ vulnē sauti⁹
corruit in terrā ⁊ ꝓfluētē sanguinez
cernēs vehemētiori cepit furia agi-
tari. q̄ in tāto cruoris ꝓfluuio atz ī-
ter tā acerbas angustias exosuz sibi
spūm nō valēt exturbare. Pauenda
res. Uidēs eū fixū adhuc in pectore
cultr̄ q̄ntū ex certis signis in funere
patuit violēter in girū agitare. lace-
rare viscera. ⁊ scelestū aīm in manus
demonū nō tā emittē q̄z fugare. Re-
dijt his patratis domū infelix feīa.
⁊ cū in orto vidēt dulcē amasiū suuz
in mortē ꝓprijs manib⁹ corruisse in-
tremuit palluit ⁊ in terrā decidit. Tā
dē resūpto spū cum ad se essz reuersa
īportunis clamorib⁹ totā viciniā cō
uocauit. ⁊ oīb⁹ ꝑ ostia irruētib⁹ īfu-
sa lachrymis rē vt erat gesta enarra
uit. Et sic ꝑ totaz ciuitatē de morte
iuuenis flebilis fama ferebat̄. O q̄
vehemens angustia cor illud mater
nū ꝯprehēdit. fodit. lacerauit. in ea
hora q̄ sibi a narrātib⁹ dicebat̄. Ue-
ni mulier vide filiū tuū. Jacet em̄ in
orto ꝓstibuli ⁊ spūs ei⁹ nō est in eo.
Ip̄e se ferro fodit. ip̄e suū sanguinez
fudit. ipse nūc ī te exhibite crudelita-
tis supplicia pendit. Cernēs ꝓculdu
bio ad tāte tragedie nūciū matrē q̄i

scenaz raptis catulis irrugire. palle
scere ora. totū corp⁹ intremē. ad locū
facinoris nō tā modeste ire q̄ insolē
ter currē. q̄ cū venissz ⁊ vidissz inter
choruscos rosaꝝ flores ⁊ albescētia
lilia cruore rubicūdū sed morte pal
lidū dulce pign⁹ tante miserie on⁹ nō
ferens repente in terrā corruit. ⁊ q̄si
vna cū filio moritura expalluit. Fle
bant oēs q̄ istis intererāt. sed ipa ꝓ
nimia mentis angustia flere non po
tuit. Tandē tñ paululū resūpto spiri
tu lachrymari vberrime cepit. ⁊ ma
didis oculis in meretricē reflexis. O
mulier inquit q̄d fecisti? Maledicta
sit pulcritudo tua. q̄ si generose pro
lis mee antea aīm nō fodissz hodie
horribile ferrū illud ei⁹ pect⁹ nō itra
uissz. Ue igit̄ tibi q̄ hui⁹ miserie cām
tribuisti. His igit̄ sil'ib⁹ q̄z verbis a
stantē ꝓpl'm in flet⁹ ꝯcitauit. Postera
igit̄ die ꝯuenerūt amici ⁊ ml'ta sūma
obtento a iudicib⁹ vt miseꝝ fun⁹ se
peliri potuissz. nam s̄m leges flāmis
dari debuerat in ꝓphanū cymiteriuz
q̄d aperte aq̄lonari cathedralis ec
clesie situ est. sub tilia q̄ venientib⁹ ꝑ
forū cq̄ꝝ videtur infelicē glebā illā
terre tribuerūt. Ubi cū ꝑ vnā ⁊ solaz
noctē sepult⁹ iacuissz tm̄ in crastinuz
tumuli terra videbat̄ concidisse. vt
ex hoc nōnulli conijcerēt d̄mones q̄
aīam tulerāt etiā corp⁹ abstulisse. Sz
quia hoc probatū nō habeo temera
rie nō affirmo. licz ipe viderim sepul
cri ꝯgestā arenā. q̄ tpe humatiōis re
liq̄ terre eminentior relinq̄bat̄ ī cra
stinū vsq̄z adeo decidisse. vt vix si q̄s
ibi sepultus essz possz agnosci. Iuue
nis igit̄ iste talē accepit excessum vt
euidēs daret̄ exēplū posteris q̄ seue
ro iudicio sese subijciāt q̄ ⁊ parētes
inhonorāt. ⁊ feīarū amorib⁹ incōsul
ti frena relaxant.

De drossat⁹ q̄dā nolens cōfiteri a
demonib⁹ ad inferna raptatur. xix

Erat q̄dā drossat⁹ pauꝑuz oppres
sor nec deū nec hominē expauescēs.
Is vltima infirmitate ꝑcussus me
dicū mihi nō īcognitū aduocauit vt
remedia salutis corpore impēderet
infirmanti. Et medic⁹ q̄ vir prudēs
erat ⁊ canonū statuta non ignoraret
suasit egrotāti vt priusq̄ medicinaz
corpori exhibēt medicū aīe confesso
rē scz req̄reret. vt si pcca morbo cām
accersissent ipis p̄uia cōfessiōe depo
sitis aduersa valitudo auolaret. Ad
q̄ monita drossat⁹ frontē ī rugas cō
plicuit. ⁊ indignabūd⁹ ad medicum
dixit. Medicū te non cōfessorē vel p̄
dicatorē aduenire optaui. Prebe igi
tur auxiliū corpori. aīe auxiliuz suo
tpe ipse reperiā. Fecit medic⁹ vt pe
tebatur remediū corpori q̄d potuit
adhibebat ⁊ abijt. Terrenda res. In
tercurrentib⁹ paucissimis dieb⁹ dros
sat⁹ predict⁹ ad mortē disponit̄. inua
luit languor. ad agoniā ꝑuenit̄. Assi
stunt amici serui atq̄z tota familia le
ctū morituri stupidi circūstabant. q̄
b⁹ ita agentib⁹ tremulū castruz q̄q̄
uersuz concutit̄. arma cetera q̄z vasa
in parietib⁹ circūcirca pendētia q̄si
casura q̄tiūtur. Inter hec pastores
cū ꝑ totā diē circa gregem suū solici
tas excubias cōpleuissent. ⁊ vespi ea
hora q̄ drossat⁹ in agonia nō tā cer
tauit. q̄ vict⁹ occubuit. castro more
solito refecturi ꝓximassent strepituz
quēdā ⁊ t̄ribilez armoꝝ audiere fra
gorē. ita vt totū ipm castrū hostiuz
caternis plenum estimarent. Territi
igit̄ ⁊ aīo vehemēter ꝯsternati longi
us stabāt. nec domū taz terribili fra
gore plenā introire presumebāt. Cū
q̄z in loco ꝑ aliquā moraz trepidi ꝑ
stitissent venerūt q̄ dicerēt. Quid h̄
statis attoniti nec consueta hora ca
strū ascendistis. presertim cū dn̄s nr̄

in hac hora spūm pariter vitā amiserit. Audiētes pastores drossatuz defūctū fore ⁊ infelicez spūm efflauisse statim intellexerūt fragorē illū quē paulo añ audierant nō tā hominuz fuisse q̄ demonū. Uñ vsq̄ in hodiernū diē dicūt maledictā illā aīaz a demonib⁹ ad inferna translatā. Sati⁹ igitur fuissz penituisse ac ꝯfessiōis remedia sanū q̄siuisse. q̄ a tā horrēdis comitibus ad eterna supplicioꝝ loca fuisse deductuz.

Quō ciuitas quedaz famosissima eo q̄ in ea refriguerint officia charitatis celesti igne ꝯflagrata sit. .xx.

In territorio pamerasensi insigne qddā opidum erat vbi licz luxuria. ebrietas. vsura. falsitas. ac nonnulla alia viciorū genera virulētis impijs ciuiū pectora subdidissēt. crudelitas tñ ⁊ īmisericordia in paupes atz peregrinos vsq̄ adeo oīm aīos possidebat. vt eis pre famis angustia aut egrotādū ibi essz aut celeri⁹ menib⁹ decedendū. Nulli vel admodū paucissimis dabat elemosyna. raro clementia aut misericordia cuiq̄ impēdebatur. peregrinis hospitia clausa erāt. que tñ nōnūq̄ lenonib⁹ patuerūt. Quid moror verbis In tātuz execrati sūt lacerā mēdicātiū togam vt terribilē dente lupā mallent q̄ hanc videre pre forib⁹. In malū prodiga ad bonū parca. non min⁹ ad pietatē q̄ ad diuinū timorez nescio lapidea veri⁹ an calibea dicā. Ueruz q̄ hoc experta hz omnis etas deum nullis min⁹ q̄z īmitib⁹ misereri docendū iustissime reor nec in istis hanc seueri iudicis censurā fefellisse. vt q̄rūcūq̄z ciuitatū ciues consules atz ꝓcōsules viri simul ⁊ feīe hec legē audire ve ꝯtigerit. discant lasciuie min⁹ ⁊ misericordie magis opaz dare. cū h̄ sola sit ꝑ quā ⁊ robore regna ⁊ ciuitatuz menia rerum affluētia coalescāt. Cū igitur p̄dicti opidi infelix popul⁹ cōgestis crudelitatis augmētis fieret indies ad pietatez rigidior. ad pcca ꝓ cliuior. ⁊ ad diuinuz timorē audaci ꝑuersitate insensibilipr ꝯpulsus ē fortissim⁹ atz clemētissim⁹ de⁹ impietatis male firmā arcē graui cēsura subuertere. Nec hoc fecit ad clementiā prona diuinitas nisi prouidenti exēplo ꝓbauissz habitātiū ciuitatez inclemētiā vsq̄ in ip̄m ꝑditiōis momentū obstinata malicia durauisse. Uenit igitur angel⁹ dñi vespi exiciale excidiū precedēte in specie pauperis peregrini q̄ alba ni fallor. ſz vili toga circūdatus tā exesā pallidā atz miserandā prebuit perituris effigiez vt etiā si ferrata pectora habuissent merito ea ꝯspecta ad clemētiā impēdendā mollescerēt. Sed heu durior ferro eoꝝ crudelitas non potuit emolliri. Unde ab oīm ostijs cū sūma execratiōe atz indignatiōe repulsus ad ꝓconsulis tandē ostiū venit. A q̄ cū sicut a ceteris hospitiū ⁊ modicā cenā ꝓ xp̄i noīe sibi tribui postulasset benigne atz charitatiue amplex⁹ ē ⁊ in domū cū debita veneratōe recept⁹. Nā is vir tot⁹ clemēs erat. ⁊ in recipiēdis peregrinis ꝓmptissimus Cum igitur p⁹ paruā tp̄is morā angel⁹ ⁊ ꝓconsul amica inuicē collocutiōe pariter resedissent. ⁊ hospes ex verbis peregrini ardore intime charitatis cepissz magis magisq̄z flammescē ductū in partē virū angel⁹ domini docz pcca lachrymis tergē. seruare precepta. miseris opez pietatis impendere. deū timere. atz sic instructo ciuitatē celeri⁹ igne periturā insinuat. ad quā insinuationē cuz vir cōcussis valido timore mēbris cepissz etiā de sue dom⁹ salute ambigē. Ne paueas dñi nunci⁹ inq̄t. Tua dom⁹

inter flāmeos globos libera stabit. hospitio charitatis nō nocebit incē diū. Nā sceleri debetur non charita ti suppliciū. Et his dictis angel⁹ dñi ex oculis se videntis viri disparuit. Postera igitur die fuit rumor iste ꝑ ꝓplos ꝓconsulē videlicz de ciuitatis ꝯflagratiōe oraculū recepisse. Et cū merito ciues cū niniuitis debuissent ob terribilē denūciationem ad pñie remedia firmissima refugisse. audacia peruersitate. ⁊ obstinata malicia prauis consulib⁹ freti venerabilē virū irridere maluerunt. ꝙ girouago nimiū credul⁹ extitissz. q̄z lachrymis irati iudicis aīm mitigare. Vñ necesse erat ⁊ e celo demissū vatē verū existere ⁊ ꝓdigo ꝑditionis effectu reuerendū virū calūnia libeꝝ remanere. Tremat mūd⁹ ad tātū ꝓdigiū. Vide res subito mugire tonitrua q̄ti t̄raz ventoꝝ impulsib⁹ ⁊ repagula orbis inuisis tempestatib⁹ ꝑturbari. Tādē tanta vis fulgurū in hāc ciuitatez e celo diffusa est. vt neduz instar luminose lāpadis igniū globi terribile p̄buerint lumē vidētib⁹. sz insup etiaz edax incēdiū tāto impetu in q̄scunqz cremabiles res violētie sue arma vibrauerit. vt ecc̄ijs. turrib⁹. domibus oīb⁹qz vastatis. etiaz nescias flāmis cedē petras violaret. Vñ nec in ip̄is sub terra petris qz sitis penorib⁹ res tute erant. sz oīa ꝑditiōi patebāt. sola ꝓconsulis dom⁹ cū q̄daz monasterio inibi ꝯstituto inter furentis incēdij flāmas integra atz inuiolata permansit. Homines aūt q̄ in ciuitate erant. q̄dā vero cū suis rebus exusti sūt. q̄dā aūt oīb⁹ relictis nudi de incendio egressi sunt. nihil preter aīas saluare cupientes. O q̄ felici⁹ sua cū pauꝑib⁹ diuisissent q̄ tanto ꝓdigio res dom⁹ ⁊ oīa perdidissent

Qd̄ dispensator res monasterij iniuste possidens a demonib⁹ horrendo q̄dam mō ad inferna in eq̄ deuehitur. .xxi.

Vir q̄dam in ciuitate gripe svvoldensi q̄ ni fallor in partib⁹ saxonie sita est diues erat reb⁹ sz vt res ꝓbabunt fide pauꝑrim⁹. Is cū in eadez ciuitate monasterij cuiusdā virorūz nescio an monialiū ꝯstitut⁹ essz in reb⁹ tꝑalib⁹ dispēsator. monasterij res q̄ntuz sine nota potuit in suos vsus distraxit. ⁊ ad sue auaricie pascēdas faces insatiabiles dirupta fidelitate ꝯgessit. qd̄ cū diuti⁹ ꝑegissz lecto moritur⁹ decubuit. Verū quia nōnūq̄z calibea pectora īminēte morte timore frāgūtur. ⁊ ꝯsciētiarū tenebrosissime latebre diu celatas feditates eructuāt. vir iste iniustaꝝ reꝝ mole perterrit⁹. filiū suū quē ni fallor vnicuz habuit secreti⁹ aduocatū ad se sic affatur. Ecce fili moritur⁹ sum. ⁊ iudici dño deo quē nullum latet secretū p̄ntand⁹ Vt igitur nō mee mō sed ec̄ tue saluti prouideam. indico tibi me monasterij qd̄ nosti nōnullas res iniuste hacten⁹ possedisse q̄s nisi reddideris te parit̄ ⁊ me ꝑdita salute dānabis. Redde igitur qd̄ tuū non est ne id qd̄ tuū esse p̄t si iust⁹ fueris regnū amittas. Naz ego id libenter efficerē. sed nūc ingrauescente morbo facere ꝓhibeor. Moritur p⁹ hec pat̄ ⁊ in cymiterio prefati monasterij sepulture locū accepit. Sz quia durū est semel iniuste parta relinquē retinere potentē. fili⁹ patris āmonitiōe ꝯtēpta qd̄ pater iniuste congessit iniusti⁹ ipse retinuit. O res nimis horrenda ⁊ merito pauēda vniuersis patrib⁹. qui vt suis filijs rerū terrenaꝝ copiā relinquāt. vsura. furto. rapina atz multis sil̄ibus equitatis iura di-

rūpūt. vendūt aīas vilissimo precio. ⁊ se suas q3 ꝓles q̄b⁹ vitā eṫnaz ꝓui dere debuerāt ī pennes flāmas seui parricide detorquēt. Ceterū vt incepta ꝓseq̄mur. Erat nō longe a cymiterio illo ī q̄ predict⁹ vir sepult⁹ iacebat molēdinū qd̄dā. ꝑ cui⁹ fenestras cū is q̄ molēdino p̄erat vagos oculos circūferret vidit eq̄dē q̄ndā terribilē vultu habitu nigrū. nigro equo subuectū. ducentē q̄z ad lat⁹ suū aliū quēdā equū nō min⁹ suo terribilem Porro vterq3 ꝑ vices igneas q̄sdaz flāmas ꝑ nares ora q3 diffuderat vt fornacez poti⁹ q̄3 bestias estimares. Terreṫ p̄mū inuiso ꝓdigio hec intuens hō. sed demū cū eq̄tē illum rapido cursu versus cymiteriuz agi ꝯspiceret. ⁊ loco cui inerat ꝓximassz. q̄snam essz ⁊ q̄ ꝑgeret inq̄siuit. Tacuit eques ad p̄mā qōnē. sed cū ille scd̄o tertio iteꝝ atz iterū q̄nā ꝑgeret cōtinuatis vocib⁹ clamitaret. in viꝝ terribile lumen eq̄s intorq̄ns. q̄d me fatuis inq̄t qōnib⁹ lacessis? Tace ne interrogasse q̄nq3 peniteat. Et p⁹ h̄ vidente viro ad cymiteriū p̄fatū ꝓcessit. vbi cū añ introitū vnū scz vacuū sessorē equū reliq̄ssz cū reliq̄ cui insidebat ad sepulcrū predicti diuitis p̄cipiti gressu ferebaṫ. quo cū venisset tāto vocis fragore sepulto vt foras ꝓdeat impauit vt velut vehemētissimo q̄dā tonitruo celū terra q3 pendula statiōe ꝯtremēt Stupenda res statim hac voce cōpleta remoueṫ sepulto suppositus lapis humus iniecta fosse reijciṫ. paruiū iter patuit ꝓdituro. At cū egressus q̄ sepult⁹ fuerat vidissz eq̄tem illum ceu ouis trepida viso leone intremuit. ⁊ circūplexus palū q̄ illic ꝯstiterat ne abducētur miseris precibus postulauit. Tū īmitis eq̄s contēpta spreta q3 prece vi auulsū palo eiulātē atz renitentē secū ire coegit. Verum vt oīb⁹ manifestū fieret q̄ grauib⁹ iniuste adq̄sitarum rerū sarcinis miser ille onustus incederet. q̄ q3 ponderosa dānādorū ho īm futura sint corpora. factū ē vt vbicūq3 ꝑ cymiteriū iens pedē posuerit. fere vsq3 ad genua ꝑ duras arenas dimitteret īfelix gleba vestigia. Cū igitur tam tedioso itinē ad expectātē pre cymiterio equū ꝑuenissent ꝓiecissz q3 eques hāc miserā predaz dispensatorē loquor indignanter in equū. tāto impetu versus tartareas domos bestias egit. vt trib⁹ remotissimis saltib⁹ p̄mū in terrā datis. naz si me non fallit memoria q̄ndecim cubitis a sese distabāt. reliquum iter librate ꝑ aera terribiles bestie aq̄larū more volātiū consūmarūt. At ne res ista friuolā de se audiētib⁹ fidē exhiberet diuina dispensatione factū est vt palus ambust⁹ viri ꝯplexib⁹. ꝓiecta tumulo emin⁹ petra. viri bestiarū q3 pressa vestigia. necnō ⁊ vacua cadauere hians fossa narrate rei vsq3 in p̄ntem diem irrefragabiles testes existant. Ceterū vir ille q̄ hec viderat tam horrendi prodigij molez non ferens. post nouē dieꝝ acerbam satis infirmitatez defūct⁹ est. ⁊ nescio quo diuino iudicio huic vite subtractus. Videant ergo q̄cūq3 dispensatores ne res sue fidelitati cōmissas īiuste aut congregent. aut iniuste cōgregatas possideāt.

Quō demon demonē visus ē irridere. eo q̄ perditionez vnius anime fleuerit cū magis debuissz de q̄tuor aīarum ꝑditione gaudere. xxij.

Cum q̄dam tp̄e in ābone q̄daz solēnis predicator capta occasione vehementer satis dure q3 cōtra vsurariorum maliciaz inueheret. nescio q̄ miseratione diuina factū sit. vt q̄daz illius officij collusione fedatus casu

nā nūq̄ sermones visitare ꝯsueuerat
ecc̄iam ꝑtrāsiret. Is cū inter eūdum
audisset saluari non posse res vsura
partas retinē volentē. nil diuti⁹ mo
rat⁹ ibi abijt ⁊ in hmōi re male sibi
ꝯsci⁹ vehementer ingemuit. ⁊ p⁹ pau
cos dies grauissimā infirmitatez in-
currit. Cuz igitur lecto decūberet ⁊
mortis impia vitalia fatigarent. mis
so nūcio p̄fatū predicatorē aduoca
uit. Cui postq̄z cuz mlt̄is lachrymis
vulnera aīe sue ꝯfitēs detexissz. indi-
cassz qz post mlt̄a fere oīa bona sua
q̄ exuberātissima erāt vsure presidio
adq̄sita eē. atz ob id se timere nisi si-
bi citissime daret̄ salubre ꝯsiliuz. eter
ne vite gaudia perdituꝝ. predicator
sciens in reb⁹ arduis nil p̄cipitāter
agendū. cepit aīo plura reuersare at
qz confitēti viro responsuz differre.
Qd̄ vbi infirm⁹ vidit. q̄d trepidas ī
quit. tuū est precipe meum obtꝑare?
Quapropter libere q̄cquid ꝓ salute
mea faciēdū reris iube. Parebo etiā
q̄ntūcunqz graue videatur qd̄ iusse
ris. Tū predicator. Non video inq̄t
tibi fili viā salutis. nisi q̄ttuor fidelis
simis viris q̄rū tibi ꝓbitas cognita
est. ad hoc electis illis q̄s vsuris ⁊ fe
nore spoliasti res suas restituas. te-
qz infirmū atz inualidū ⁊ oīb⁹ reb⁹
spoliatū. velut pauꝑem ⁊ mendicuz
in publicū hospitale ferri precipias
⁊ ibi vsqz ad mortez. quia aliud iter
adq̄rendorū sūptuū tibi infirmo nō
pz de elemosynis viuas. Fauet egro
tus salubri consilio ⁊ ꝓtin⁹ aduoca
tis q̄ttuor quos fidelissimos puta-
bat ex amicis suis. substātiam suā to
tā eis distribuēdam a quib⁹ vsura-
rie recepit ꝯmendauit. ⁊ se ad publi-
cū hospitale recipi cū debita instan
tia postulauit. firmiter statuēs ī aīo
suo q̄ si sanitas ꝯcederetur victuro
nūq̄ se contra eq̄tatem talia tāta qz
ausuruz. Postera nanqz nocte vidit
predict⁹ predicator confessor su⁹ de-
monem quēdā ī iuuenili forma ama
rius flentem ⁊ altis vocib⁹ eiulantē.
alterum quoqz demonez vidit ī for
ma senili multis canis respersum ha
bentē caput. ⁊ hunc insolentibus ca-
chinnis prioris demonis angustias
irridentē. de quo cuz vehementer se-
cum ipse stuperet. audit seniorem de
monem iuniori dicentem. Cur fatue
ploras? Respondit iunior. Quomō
inquit non merito plorez cū hūc sce
lestū hominem quem taz multis an
nis sub mea tenui dominatione ca-
ptiuum. nunc cum in tormenta rape
rem me videam amisisse. Quid dicā
cum ad euz rediero qui me ad hui⁹
hominis damnationē procurandaz
emisit? Nunc video inquit senior de
mon q̄ maior in senib⁹ q̄z iuuenibus
sit sita scientia. Falleris miser. Non
enim plorandum sed letandum est ti
bi. Quippe qui non damna sz lucra
recipies. quapropter cessent gemit⁹
insulsas cohibe stulte querelas ⁊ exe
cutoribus illis qui substantiam viri
dispartiendaz receperunt retia texe.
⁊ felici cōmutatiōe pro hoc vno ho
mine hos quattuor in tuaz videbis
potestatem cōmeasse. Tunc videlicz
cum illam pecuniam quam redden
dam suis possessoribs susceperūt. vel
in parte vel in toto vt frequēter hu
iusmodi officij homines facere soli-
ti sunt iniustius sibi seruauerint. Et
tunc cum gratia ad tuum principē
q̄ te destinauit remeabis. cuz ꝓ vna
anima quattuor animas in abissum
sue dānatiōis refuderis. Demonib⁹
inter se ista loquentibus predicator
q̄ hec in visione perceperat ad seip̄z
reuersus est. ⁊ nedum illis quattuor

viris qui hominis penitentis substā
tiam dispartiendaz receperant visa
audita qz narrauit. sed etiam in pu
blicis pariter ⁊ priuatis sermonib⁹
ad terrorem cautelaz qz eorum qui
testamenta decedentium dispensāda
susceperunt reperitis vicibus predi
cauit. Egrotus aūt propter veram
penitentiam celeste regnū accepit. Iz
q̄ iuste vel iniuste executores nego
tia sibi cōmissa peregerint quo ve ex
hac vita decedentes deuenerint de⁹
nouit. ego non noui. Hoc vnum tī
scio deum demones compulisse vt
talia inuicem loquerentur quaten⁹
predicator deuotus pariter ⁊ facun
dus haberet. vnde testamentorum
executores instrueret. Videant igit̄
quicunqz morientium executores ne
per alienam substantiam propriam
velint animam condemnare. ⁊ pro
vilissimo precio vitam vendere sem
piternam

Quod filius amore ⁊ persuasione
patris apostatans vna cuz patre re
pentina morte percussus est.

.xxiij.

Erat quidam adolescens qui pa
rentibus cognatis. patria. domo. re
bus relictis congregationem quan
dam deuotorum fratrum de cōmu
ni vita ingressus cepit domino ī hu
militatis spiritu deuotius deseruire
Verum cum pater cui⁹ ni fallor vni
cus erat resciuissz. amabile videlicet
pignus suum in aliena patria deti
neri. perturbatus doluit vehemēter.
⁊ grauiter tulit exosam absentiam
amate prolis. vnde nec amore vite
perennis. nec terrore pauendi iudi
cij. nec eterni supplicij timore potuit
prohiberi. ne filium suuz ab incepto
salutis itinere reuocaret. Frendens
igitur ⁊ ira flagrans secum deferēs
pectus. quasi vsa raptis catulis per
viam seuiebat. Peruenitur tandem
ad filium exitum suadet non audi
tur. multa promittit spernitur. mina
tur deridetur. Effundit interim la
chrymas delirus amor. ⁊ heu per vi
riles patris barbas effeminatis gut
tis stillantibus militis christi cepe
re vires mollescere. infringi robur p
p ositum vacillare. Quod vbi vide
runt deuoti illi fratres cōmilitones
scilicet iuuenis. admonito primum
patre vt indecoras sibi lachrymas
cohiberet. detracto paululum a pa
tris latere iuueni persuaserunt. Age
nunc fortiter o ingenue tiro. ⁊ noli q̄
summus terga prebere telis hostilib⁹.
Ecce fremit contra te malignus ho
stis et per pietatis arces menia tue
salutis oppugnat. Quapropter sta
vince vide ne cesseris. Virilibus nūc
age bella lacertis. Nam texitur ī ce
lestibus pulcrum diadema victori.
At contra si ad patris nephariam
suasionem christi iesu crucem proie
ceris. atqz versa ceruice flagrantem
sodomam elegeris reuidere. vide ne
desertum per te christuz contra te p
uoces. Vide ne patri redditus te pa
trem qz tuuz christo surripias. vide
ne apostatis debitā seueri iudicis cē
suram incurras. Volet enim de⁹ du
riori apostatas virga ferire ⁊ post se
mel violatam amiciciam molestior
hostis existere. Sed o instabilem ex
itum rerum mortalium. Jactarunt
in ventū fratres verba salubria iuue
nis patrē ad seculum sequitur mori
turus. Vbi cuz longos suaues qz di
es sese habituros insimul putauisset
seuiēs de⁹ in vltionē pfidie pmo ⁊ p
ximo mense nōdū ptrāsito repētina
morte vtrosqz percussos ad iudiciū
venire citauit. In quo q̄ seueruz in

inuicē parricide recepe censorem. q̄z strēnuū iudicē. q̄z acerbū hostē q̄ criminis molē intelligit nō poterit ignorare. Peto ergo q̄scūq̄z patres ne filios suos a militia xp̄i velint retrahere. ne ip̄os cū filijs ad sitem ruinā contingat deuenire

Ex feia pro pccis lachrymās nec tū volens pfiteri a demone irrideē.

Erat q̄dā feia q̄ postq̄ xxiiij. oīa pcca sua in confessione detexisset vnū solū pcēm in corde retinuit qd̄ pre mala verecūdia non audebat reuelare. Conscientia tū ꝓpria lacerata vsq̄z adeo grauabat. vt iens ad ecclesiā aīā qd̄dā altare se totaz lachrymis infusā pstterneret dnm postulās vt sibi illud pcēm qd̄ nulli hominuz auderet apire absq̄z confessionis remedio remittē dignareē. q̄ in suspiris pdurante ⁊ fletib⁹ vidit sacerdos qui tūc in ecclia aderat demonē quē daz supra hanc feminā huc atz illuc volitare. ⁊ pre īmoderata letitia nō potuisse cohibere cachinnos. Unde demonē p nomē iesu xp̄i coniurans cur inquit maligne in tātū exultas ⁊ cū tāta insolentia laxas frena letitie? Dic quid vides qd̄ te tātū exhilarat Respondit demon. Quō nō merito ridere videns q̄ hec mulier plorās ac eiulās currit ad īferos. existimat fatua fletib⁹ pccorū sordes non pfessas diluere. ad impossibilia sudat. irrisione non remissione dignissima. Sacerdos igitur ꝗ audiēs ad feiaz trāsit visa pandit. ad pfessionez integrā pauidā cohortatur ⁊ valuit. nā feia statiz pudoris sui victrix effecta pcēm qd̄ eoten⁹ male celauit humiliter ⁊ cū lachrymis est confessa. Qd̄ cernēs demon cū clamore valido ⁊ tetro in ecclia fetore dimisso amplius non visendus disparuit.

Quā nociue sunt iuuenib⁹ date pecunie ⁊ mala libertas vt pz in exemplo proximo de pre quodā hnte q̄t tuor filios volentes religiosi effici ⁊ intrare ordinem xxv.

Noui virū quēdā psularē nō bassa sede pgenitū. neq̄z incognite fame quē si noīare vellē non vrbes mō. sz ⁊ gentes ⁊ patrie mecū nosset. Sed ne alicui aut ruboris pudorem aut diffamiā generē reticitis noīb⁹ ⁊ viri ⁊ oppidi id qd̄ de eo verissima relatione didici breui⁹ q̄ potero ītimabo. vt vel ex eo liq̄de pateat oīb⁹ audituris. q̄ntū pueris iuuenib⁹ q̄z noceat ad libitū habere pecunias. ⁊ intēpestiuā eis concedē libertatē. Habuit igitur presignatus vir exceptis formosis filiab⁹ q̄tuor filios iuuenes certe facie decoros. elegātes forma. pbitate insignes. q̄rū dū maior natu diuino timore pariter ⁊ amore pfusus ordinē regulariū canonicorū qui tunc prout ⁊ nunc est florentissimus erat intrassz fatuo dolore sauitius genitor cū reliq̄s filios seniorez secuturos timeret. quēdam sibi familiarissimū virū adit. cui angores animi sui profūdēs. Quid agam inq̄t? Auellūtur a lateribus meis viscera mea ⁊ filij mei p q̄s posteritas mea nobilissime fuerat ꝓpagāda claustra petunt. Unus iam abijt. ⁊ vt verissimus futuri vates euē⁹ morum probitas signat. reliq̄ duo ad idem faciendum disponuntur. ⁊ eo vsq̄z peruentum est vt illos non valeaz prohibere. Sed quid de quarto futurū sit ob imbecille etatis dubiā estimationem ignoro. Ad quem ille. Cohibe inquit hos fatuos tuos gemitus et ad alia que te inuito euenīūt hasserua querelas. Nam q̄ filij tui ad christi milicia pergunt cur iuste causabē non satis intueor cum tu ad id videris eos educare Nēpe dū rescin

dis ab eis efficacē ad lasciuiā magi-
strā libertatē. dum ꝓhibitricia fatui
discurs⁹ cordis īpia. dū pecuniā eis ꝑ
quā ad secularē īsolētiā patētissimū
iter ē hr̄e non sinis. me iudice ī tuis
edib⁹ cogis religiose vite rudimētis
assuesci. Et cur indignaberis si id a-
gāt in ꝓuectiori etate ad qd̄ agēdū
a te pr̄e duce magr̄o sub teneris an-
nis instituta ceperūt. Ueꝝ si illoꝝ q̄
b⁹ nūc times ab religionis ingressu
velis vestigia cohibē audi ꝯsiliū. Da
marsubijs pecuniā. da gressib⁹ liber-
tatē. da adolescentū feīaꝝ q̄ lasciua
ꝯsortia ⁊ nisi me expta frequēter opi
nio fallat facile petita recipies. Fe-
cit vir ꝓut erat edoct⁹ ⁊ iunioribus
filijs diuino p̄sidio in sua īnocētia ꝑ
durātib⁹ senior de trib⁹ q̄ paulo añ
religiosissim⁹ erat mutat aīm. mores
ꝓpositū. ⁊ breuissimi tp̄is interuallo
incurrēte patr̄nā edē impregnata fa
mula dom⁹ illegitima ꝓle fedauit.
rogo ergo q̄scūq̄ p̄res ne filijs suis
intēpestiue libertatē tribuāt. ⁊ ne eo
rū marsubia nociua sibi velint pecu
nia adimplere

Qd̄ ꝑtinax iuuenis ⁊ ad maiorū
ꝯsilia inflexibilis mala morte depe-
rijt. xxvi

Noui iuuenē honestissimi scabini
filiū astutū ingenio. sed ꝓprie pruden
tie pl⁹ q̄ suā etatē decebat aīo ꝑtina
ci⁹ inherentē. Is cū in q̄rto loco da
uentriensis schole resideret. nescio q̄
spū inflāmat⁹ predicatoꝝ ordinez q̄
tunc sicut ⁊ nunc noua reformatiōe
abunde refloruit. ⁊ reformatiōis sue
palmites lōge lateq̄ dispersit intra
re disposuit. Audierūt hoc q̄dā q̄ iu-
uenis naturam melius q̄ ipse fecit
ꝑspexerāt. q̄ quia hāc rē incōsultā si-
bi viderent suaserunt vt studiū suum
ꝯtinuaret. ⁊ interim se de hac re ma-
turi⁹ deliberaret. Spernit iuuenis
consulta maioꝝ ⁊ ꝓprio sensui nimis
credēs eoꝝ bn̄ visa ꝯtēnit Reliq̄t stu
diū parētib⁹ valefecit. ingressus ē or
dinē. mores parit̄ ⁊ habitum īmuta
uit. ⁊ tā ꝓspis velis atz scd̄is ventis
p̄mos ānos trāsnauigat vt coetane-
os suos nedū ꝓmptissima volūtate
sz etiā sciētiaꝝ ꝓfectu p̄cellēt. Uiden
tes hec fr̄es sui iuueni aggaudebant
⁊ eos q̄ sibi ꝯtraria ꝯsulē ausi sūt q̄si
nimis errauissent irrident. q̄d plura
Ad studiū vniuersale rostockēse ali-
qn̄ in doctorē creand⁹ destinat̄. quo
cū venissz vtputa subtilis ⁊ acer īge
nio p̄ oīb⁹ sodalib⁹ suis in oī arte ꝓ
fecit. Sz ꝓhdolor qz difficile est diu
eē bonū. ⁊ nō potuit ei⁹ ꝑtinacia im
punita euadē sicut in eo scīa creuit
sic insolentia pariter ⁊ malicia accre
uerūt. Perceperunt fr̄es ꝯuēt⁹ sui iu
uenē videlz illū ruptis discipline ac
ꝓbitatis federibus ꝑ abrupta ferri
viciorū Scribūt lr̄as nūcios mittūt
⁊ vt deserto studio ad ꝯuentū reuer
tatur expostulant. Sed ille sicut ꝑ-
tinax et nullius sciens parere impe-
rijs. contemnit scripta. remittit etiaz
vacuos nuncios. in conuentuz reue
nire recusat. ⁊ paulo post ad alium
conuentum dissolutissime vite. ⁊ vbi
omnis regularis obseruantie disci-
plina deperijt commeauit. Ubi autē
cum ad breue tempus ⁊ ad paucissi
mos dies cum insolentibus fratri-
bus insolens ipse insolenter satis vi-
taz transegissz. reprobam ⁊ subitane
am mortem atqz horrendum omni-
bus terminum tanq̄z pertinacie sue
debita premia cepit. Siquidem cuz
quodam vespere post ebrietates et
indecentia fratribus dissoluta con-
uiuia lectum introisset subitus eum
horror inuasit et premere cepit gra-
uis et inopinata infirmitas. Qua-
propter nescio quo iturus surgit ex

lecto. ⁊ cū sup̄ gradus descēsur⁹ pue-
nissz corruit atz sine ꝯfessione ⁊ alijs
eterne vite remedijs ꝑtinacem spūm
exsufflauit. Postera die cū eū int̄ o-
litos suos ꝯuent⁹ nō fr̄es viderēt q̄-
nā abissz aut q̄ declinassz vehemēti⁹
ceperūt ammirari. Quesiuerūt ergo
eū cū sūma diligētia. ⁊ tandē p⁹ mul
tos circuit⁹ sup̄ grad⁹ mortuū atz de
functū horrenda q̄dā ⁊ terribili effi
gie iacere ꝯspexerūt. Porro oculi in
capite inuiso q̄dā mō subuersi sunt. ⁊
lingua fuligine nigrior ⁊ q̄si gehen
nali flāma exusta essz p̄ mentū morti
fera tabe fedatū ad pallidū pect⁹ de
penderat. vt vel mortuū fun⁹ ostēde
ret q̄ pena apud inferos misera aīa
torq̄retur. Fratres ergo vehement̄
ad tā pauendā tragediā ꝑterriti cor
pus exanime terre ꝯmēdabāt Rogo
ergo q̄scūqz iuuenes vt adq̄escentes
salomonis ꝓuerbijs oīa faciant s̄m
ꝯsiliū. ne p⁹factū ip̄os peniteat

De maledicta in suos auctores so
leant frequēter recidē. .xxvij.

Erat in diocesi maguntina sacer-
dos q̄dā pastor ecc̄ie. q̄ dū in q̄dam
festo die capta occasione acerbe sa-
tis ꝯtra rostratos calcios inuect⁹ ser
monē protelaret. vir q̄dam de paro
chianis suis arte sutor p̄ns astiterat
⁊ is felle cōmoto in maledicta ꝓrū-
pens patria voce ad plebez sibi assi
stentē aiebat. God geue dissen papē
dat vallendeuel in syn plat. kan he
anders neyt predeken dan van snep
peden scoen. Et īdignabūd⁹ rapido
gressu ecc̄iam exijt ⁊ abcessit. Ueruz
quia plerunqz in suos redeūt male-
dicta magistros vix infelix medium
iter ad ꝓpria meatur⁹ explicarat. Et
ecce obuiū habuit virū quēdā statu
ra ꝓcer visu terribilē. vestitu niger-
rimū. demon hic erat q̄ cum furenti
adhuc ⁊ turbato aīo ꝓcedenti ꝓxi-
massz. arreptū p̄ capillos maledictū
hominē tanto impetu violētia qz in
terrā deiecit. vt vi act⁹ glomerato e-
min⁹ viro demon auulsā cuz sua pel
le e capite comam manu retinuerit.
⁊ sāguineā coronaz misero dur⁹ bar-
bitōsor totōderit. Cūqz ad horā p̄di
tis sensib⁹ in terra iacuissz noua coro
na ꝓphan⁹ sacerdos. veniūt ad euz q̄
eū pauloante in ecc̄ia maledicentez
audierant. ⁊ de repentina viri plaga
nimis attoniti seminecez toto verti-
ce cruētatum ad propria retulerūt.
vbi p⁹ longā insaniā tandē p̄dite rō
nis vsū recepissz. oīb⁹ ordinē circa se
geste rei ānūcians de cetero duriori
verbē doctā linguā a maledictione
sacerdotū cohibuit

Qd̄ sacerdotem in diuino officio
distractū demon irrisit. .xxviij.

Fuit q̄dā sacerdos maiorez carni
q̄z spiritui curā impendēs. Is dū vi
ce quadaz honestos viros feminas
qz ad suum conuiuium inuitassz mā
cipio cui hoc ex officio incumbebat
non vili precio coemptos pisces ig-
ni buliendos iussit apponere. atqz
huiusmodi cura distractus ad cele-
branda diuina mysteria ipsis etiam
angelicis humeris formidanda mē
te vag⁹. corde arid⁹ cura dispersus
rapido cepit cursu ꝓperare. Cūqz in
media actione consisteret ⁊ flammea
merito debuissz affectione sudasse. so
licita mente cogitare cepit. ⁊ impor-
tunis curis turbari. ne forte p̄dicti
pisces aut plus digno. aut min⁹ debi
to. salibus iniectis cōdirentur. Uerū
cum predictus sacerdos se ab hmōi
⁊ tali hora indecētib⁹ fantasmatib⁹
non cohiberet. Tum ecce diabolus
ceu tetra quadam fuligine tectus
adest. ac etiam raptum cacabum e

medijs flāmis vna cū piscib⁹ secū de
tulit ad altare. O coce inq̄t nō p̄sbr.
cur fatuis curis in diuersa distrahe-
ris? Ecce pisces hic sūt ecce sal. vas
eī salib⁹ plenū simul exhibuit. Inijce
q̄ntuz libuerit ⁊ vel de cetero sacris
altarib⁹ anim eq̄or fact⁹ assiste. atz sic
irisa p̄sbyteri sup̄flua cura onera que
portauit suo loco restituit. O ergo
nimis instabile cor humanū cur ī tā
tremenda hora in diuersa raptaris?
Ecce celū pz precib⁹. tuis preceptis
tota trinitas p̄sonaruz obedit. ⁊ vni
uersa celestis curia te ante aras eter
ni regis stātē expauescit. ⁊ tu misera
q̄dā leuitate iactat⁹ de piscib⁹ salien
dis curam versas. stans q̄z añ altare
dñi dei nr̄i in fumosas latebras co-
q̄ne circūuadis. vt cogitatōe cordis
tui coq̄nalia tractes q̄ neq̄z te neq̄z
p̄ncipem secularē tractare decz

Quō quidā rustic⁹ q̄ndā ep̄m īso
lēti⁹ eq̄tātē decēti facetia redarguit

Erat q̄dā potētissim⁹ ep̄s xxix.
partiū germanie. q̄ nedum sp̄ualis s̄z
etiā secularis iurisdictionis negotia
āministrabat Is cū q̄dā vice vestit⁹
ferro. ⁊ militū strepenti exercitu cir-
cūuallat⁹ p̄ campos eq̄taret. vidit ru
sticū hominez aratri sui stiua relicta
in suo aggere stare. ⁊ ap̄to ore atq̄z
stupentib⁹ oculis sese cū sūma āmira
tione respicē. De q̄ āmirat⁹ ep̄us de-
serto paululū cepto itinere. equuz q̄
vehebatur versus rusticū egit. ⁊ inso
lita q̄dā beniuolentia vultū serenās
ad eū dixit Haberē aliq̄d interroga
re a te vir bone si velles simplicia ⁊
vera interroganti responsa tribuere.
Ad q̄d rustic⁹ nescio a q̄ duct⁹ vrba
ne satis respondens dixit. Quis sum
ego ⁊ q̄ sūt omnes parētes mei. vt il
lustrissimo principi meo ⁊ gratioso
dño dedigner respondē? Et ep̄s ait
ad eū. Dic ergo mihi q̄d cogitabas
cum hiante ore ⁊ dissutis malis sta
bas. ⁊ me stupens inspexeras. Cogi-
tabat inq̄t rusticus. vtrum ne sanct⁹
martinus qui ⁊ ipse episcopus erat
cum tanto strepitu armorum militū
q̄z exercitu solitus sit per viam ince
dere. Ad quod episcopus paululum
rubore suffusus. Ego inquit non tm̄
episcopus sum ⁊ spiritualis domin⁹
sed sum etiam temporalis dominus
et dux ⁊ princeps. Unde nunc me du
cem exhibeo. sed si episcopum libet
videre ea die ⁊ diez statuit ad ecclesi
am veni ⁊ episcopum exhibebo. Ad
quam responsionem modice in risū
concitatus homo ruralis episcopo
ait. Si non velles egre suscipere nec
dedignari responsum prebere seruo
tuo. haberem ⁊ ego quod interroga
rem a te. Quere ex me ait episcopus
quodcunq̄z libueris non offendes.
Dicit ergo rustic⁹. Si inquit quod
deus prohibeat exigētibus meritis
dux ad inferna migraret episcopus
noster queso quo pergeret? Qua in-
terrogatione confusus episcopus
cum rubore abcessit. ⁊ nil ad hec re-
spondens ruralem hominem dese-
ruit. haud parum instructus rustici
hominis decenti facetia. vt magno-
pere cauēt. ne si ducis magis q̄ epi-
scopi negotia solicitare vellet ducis
magis q̄z episcopi mercedes recipe
ret. O quot episcopi perierunt ⁊ iaz
nūc apud inferos tremūt quia vtrā
q̄z iurisdictionem secularem scilicet ⁊
spiritualez amministrarint. qui si tā
tum spiritualium causarum negotia
tractauissent. iaz felicibus feliciores
in celesti regno regnarent ꝛc

Quod quidam iuuenis vs̄z adeo
in peccatum sodomie prolapsus sit.
vt nec terrore eterni supplicij potue
rit reuocari. xxx.

Nouiter conscripta

In ciuitate dusborchensi partiuz gelrensiū erat q̄dam iuuenis q̄ vsq; adeo ad sodomitici pcc̄i ꝓfūdissimū pelag⁹ īmersus ē. vt nec terrore eēni supplicij potuerit reuocari. Is cum pluries ꝯfessus sp relabētur ad pristina. hmōi sil'ib⁹ verbis ē a confessore circūuēt⁹. semel bis ter. iterū atq; iterꝫ te fili ista ꝯfessū ⁊ emendā ꝓmittētē absolui. Veruz quia aīos tuos video a crimine nolle disrūpe. fateor imbecillitatē meā. de cetero te nō possū absoluere. nisi forte vel adhuc velis pedē ab hac misera insania reuocare. Qd̄ si spopōdēis aahuc tui misert⁹ veniā dabo iuuentuti. Ad q̄ iuuenis tot⁹ in lachrymas resolut⁹. q̄d inquit volo te diutius pr̄ verbis decipe ⁊ fallacib⁹ ꝓmissionib⁹ fallē. si infernū ip̄m ex vno latere meo flāmātē cernerē viderē q; iuxta eū infinita demonia. atq; ab alio latere intuerer adolescentē aliquē cū quo crimen possim ꝯmittē. tā rapidis interdū tentatiouū agor procellis. q̄ nō a scelere abstinerē etiāsi cert⁹ essē ambos nos statiz crimine ꝑpetrato ab ipsis demonib⁹ ad īferna trahēdos ⁊ perennib⁹ tp̄ib⁹ ꝯdēnādos. Nolo igitur ꝓmittē qd̄ vires excedit. Despero. nam ad istud malū euitādum nullū mihi patens iter intueor. Vn̄ si pro hoc scelere flāme debētur cib⁹ futur⁹ sū inq̄t flāme ꝑpetue. ⁊ aliud esse non possū. Atq; sic desp̄at⁹ ⁊ sine absolutionis bn̄ficio obstinatus abscessit. q̄ si se toto corde ad dn̄z cōuertissz. ⁊ se contra se forti aīo erexisset nedū de perpetratis sceleribꝰ veniam. sed etiā cōtra perpetrāda peccata accepissz cautelā. presertim cum humane voluntatis tā libere vires sint ⁊ tā fortes lacerti vt preter īcreatam illā diuinā q; potentiaz nulle eos contrarie potestates valeāt violare. Sol⁹ em̄ de⁹ hoc sibi p̄uilegiuz retinuit. vt qn̄cūq; vbicūq; ⁊ qūocūq; liberet humane volūtati possz illabi. ⁊ liberrimas eius habenas ad sua dirigere. Qd̄ tn̄ nec angelo posse concessit. nec vlli tribuit creature Verū quia idē deus optatū atq; felicem terminū opi huic imposuit. sit ꝓ eo laudabil' bn̄dict⁹ ⁊ gloriosus ī secula Amen

Hec exempla ꝓut ea cognoui nō tā verbis verba q̄z sensuz sensui reddens cōscripsi. et plura his similia vel etiā potiora scriptis cōmendassem. nisi me ⁊ imp̄mentis acceleratio ⁊ ꝓprij corporis aduersa valitudo vetuissent. Ceterū quia nihil a currentib⁹ bn̄ distincte q; videtur. rogo in fine libri q̄scunq; hoc speculū exēplorū inspecturos vt si forte aliqua in eo sicut indubie facient īordinata incōposita q; reppererint. q̄ tanta festinantia atq; acceleratione collectum est. vt citissimi licz scriptores fuerint q̄ collecta dictata q; conscriberent. ꝓperantē tn̄ ⁊ festinantem nimiū collectorem vix valuerint imitari.

Ad laudem ⁊ gloriā sempiterne ī diuidue q; trinitatis. beatissime marie virginis omniū sanctoꝝ ⁊ angelorum finitū est ⁊ ꝯpletuz hoc Speculū exemploꝝ per me Johannē koelhof ciuē Coloniēsem in profesto sc̄i Michaelis anno dn̄i. M.cccclxxxv. De q̄ sit de⁹ bn̄dict⁹ in secula Amen.

Collegij Societatis Jesu Dusseld. 1626

LANDES- UND STADT- BIBLIOTHEK DÜSSELDORF

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

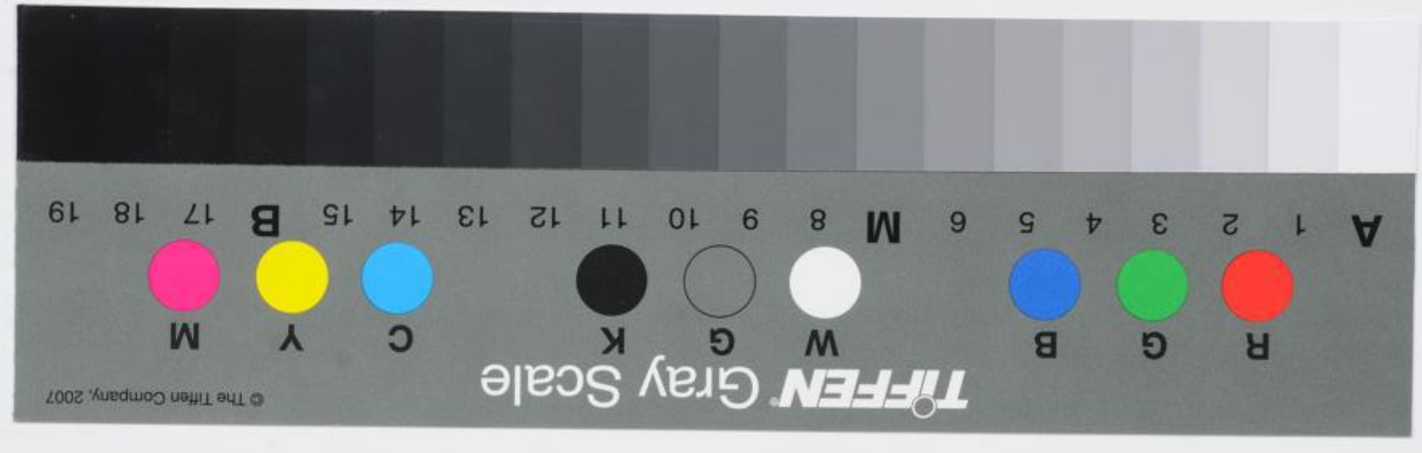

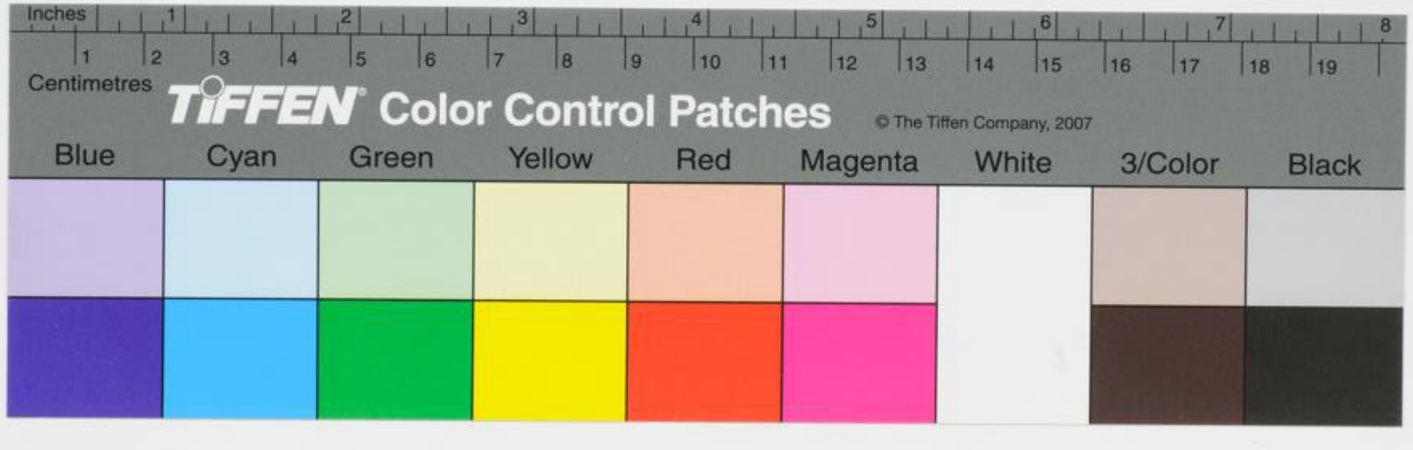

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf